

CƏVAHİR QARAQIZI

**APREL
DÖYÜŞLƏRİ**

BAKI - 2018

Redaktor və ön söz müəllifi: Ziyadxan Budaq,
AYB-nin üzvü, şair-publisist

Baş məsləhətçi: *Surəddin Məmmədli*, professor

Məsləhətçilər: *Eldar İsmayıl*, şair, Əməkdar jurnalist,

Fəridə Ləman, şair-publisist, filologiya
üzrə fəlsəfə doktoru, Prezident mükafatçısı

Hacı Azadə Taleh, Qafqaz-Media İctimai
Birliyinin sədri Prezident mükafatçısı

Rəyçilər: *Knyaz Aslan*,
Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru

Zəminə Xınalı,
Azərbaycan Respublikasının Əməkdar
Mədəniyyət işçisi. Müdafiə Nazirliyi Həzi
Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evində
Mərkəzləşmiş Kitabxananın rəisi.

Kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə yardımı ilə “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyinin icra etdiyi «Aprel döyüşləri ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsidir» layihəsi çərçivəsində nəşr olunub.

Cəvahir Qaraqızı, Aprel döyüşləri, Bakı, 2018.

030
-----qrifli nəşr
15102018

© “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyi

**Həzrət Məhəmməd Peyğəmbər (s)
buyurmuşdur:
«Cənnətə ilk girən şəxs şəhid olacaq».**

“Aprel döyüşləri bizim böyük hərbi qələbəmizdir. Uzun illər Ermənistan öz ordusu haqqında miflər yaradırdı, uydurmalar irəli sürürdü ki, guya bunların yenilməz ordusu var. Aprel döyüşləri göstərdi ki, kimin ordusu yenilməzdir”.

**İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

APREL DÖYÜŞLƏRİ ƏN YENİ TARİXİMİZİN QƏHRƏMANLIQ SALNAMƏSİDİR

2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan Silahlı Qüvvələri düşmən birləşmələrinə qarşı sarsıdıcı zərbələr endirdi. Ermənilərin uzun illər ideoloji təbliğat vasitəsi olaraq istifadə etdikləri birinci Qarabağ döyüşlərində Azərbaycan tərəfindən güclü olduqları barədəki arqumentləri aprel döyüşləri zamanı tamamilə məhv edildi. Aprel döyüşləri Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin döyüş hazırlığını, müasir silahlardan peşəkarcasına istifadə bacarığını və yüksək nizam-intizama malik olduğunu hər kəsə nümayiş etdirdi. Aprel döyüşləri zamanı istər canlı qüvvə itkisi, istərsə də ağır texnikanın döyüş əməliyyatları gedən istiqamətlərdə məhv edilməsi arasındakı nisbət düşmən ordusu ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri arasındakı real fərqi göstəricisi idi.

Ən yeni tariximizin şanlı qəhrəmanlıq salnaməsi olan aprel döyüşlərinin üzərindən iki ilə yaxın vaxt keçməsinə baxmayaraq ölkə ictimaiyyəti bu mözudə müzakirələrini böyük sevgi və həvəslə davam etdirməkdədir. İstər gənc nəslin milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi, istərsə də bütövlükdə hərbi-vətənpərvərlik təbliğatının aparılması istiqamətindəki müzakirələrdə aprel döyüşləri zamanı düşmən üzərində qazanılan hərbi-psixoloji üstünlüyümüz xüsusi vurğulanır. Bu qısa müddətli müharibə haqqında həm dövlət, həm də ictimaiyyət nümayəndələri

qürurla danışırlar.

Aprel döyüşləri ölkə ictimaiyyətində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı dərin inam və güvənc hissi və bir də yüksək əhvali-ruhiyyə formalaşdırdı. Şübhəsiz ki, bu əhvali-ruhiyyənin yaranmasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin müstəsna xidməti vardır. Məhz Ali Baş Komandanın uğurlu ordu quruculuğu siyasəti nəticəsində qüdrətli Azərbaycan ordusu formalaşmışdır. Aprel döyüşləri də sübut etdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti Ali Baş Komandanın əmrlərinə hər an hazırdır.

Xalqın öz ordusuna qarşı olan bu dərin inam və güvənc hissini və yüksək əhvali-ruhiyyəsini gələcək nəsillərə bir qəhrəmanlıq salnaməsi olaraq çatdırmaq isə, heç şübhəsiz ki, ədəbiyyatımızın qarşısında duran bir vəzifədir. Aprel döyüşlərinin əsas əhəmiyyəti düşmən üzərində uzun illərdən sonra qazanılan mənəvi-psixoloji üstünlükdür. Cəbhədə əldə edilən bu mənəvi-psixoloji üstünlüyün cəmiyyətin bütün təbəqələrinə sirayət etməsi və gələcək nəsillərə çatdırılması üçün bu mövzunun müasir Azərbaycan ədəbiyyatına gətirilməsi olduqca vacibdir.

Layihənin hədəf qrupu şairlərdir. Müsəbiqəyə qatılmış iştirakçılar üçün yaş məhdudiyyəti tətbiq olunmadı. İştirakçı sayının çox olması üçün şairlərlə əvvəlcədən fərdi iş aparıldı.

Layihəmiz ümumrespublika miqyaslı olduğuna görə Bakı şəhərində icra olunmuşdur. Müsəbiqəyə ölkəmizin harasında yaşamasından asılı olmayaraq şairlər qatılmışlar.

Müsabiqədə 1-ci, 2-ci və 3-cü yerləri tutanlara diplomlar və pul mükafatları təqdim edilmişdir.

Əminik ki, layihə çərçivəsində yazılmış ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsi olan aprel döyüşlərini tərənnüm edən nəzm əsərləri müasir gənclərdə və gələcək nəsillərdə milli vətənpərvərlik ruhunu yüksəldəcək. Tariximizin daha bir parlaq səhifəsi olan aprel döyüşləri haqqında yazılı mənbə rolunu oynayacaq.

Aprel döyüşləri ölkə ictimaiyyətində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı dərin inam və güvənc hissi və birdə yüksək əhvali-ruhiyyə formalaşdırdı. Şübhəsizki, bu əhvali-ruhiyyənin yaranmasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanının müstəsna xidməti vardır. Məhz Ali Baş Komandanının uğurlu ordu quruculuğu siyasəti nəticəsində qüdrətli Azərbaycan Ordusu formalaşmışdır. Aprel döyüşlərində sübut etdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti Ali Baş Komandanının əmrlərinə hər an hazırdır. Xalqın öz ordusuna qarşı olan bu dərin inam və güvənc hissini və yüksək əhvali-ruhiyyəsinə gələcək nəsillərə bir qəhrəmanlıq salnaməsi olaraq çatdırmaq isə heç şübhəsiz ki, ədəbiyyatımızın qarşısında duran bir vəzifədir. Aprel döyüşlərinin əsas əhəmiyyəti düşmən üzərində uzun illərdən sonra qazanılan mənəvi-psixoloji üstünlükdür. Cəbhədə əldə edilən bu mənəvi-psixoloji üstünlüyü cəmiyyətin bütün təbəqələrinə sirayət etməsi və gələcək nəsillərə çatdırılması üçün bu mözunun müasir Azərbaycan ədəbiyyatına gətirilməsi olduqca vacibdir.

Cəvahir Qaraqızı

APREL ŞƏHİDLƏRİ

Qışı yola saldıq, aprel ayıdır,
Bahar taxtın qurub, yaz əhvalıdı.
Hərəsi bir evin oğul payıydı,
El-oba övladı, payı oldular.

Bir gözümdə sevinc, bir gözümdə yaş,
Sizə üz tutmuşam ay oğul, qardaş.
Qayıdar yurdlara el yavaş- yavaş
Düşmənin qənimi, vayı oldular.

Siz Vətən övladı, siz Vətən daşı,
Qurtarın yurdları, kəsin savaşı.
Düşsün ayaqlara düşmənin başı
Bayrağımın ulduz, ayı oldular.

Qırdız tilsimləri, qırdız tabunu,
Qələbə gözlədik, siz verdiz bunu.
Yedirin düşməyə acı-ağunu,
Başımızın tacı- sayı oldular.

Palkovnik Vüqarım, Raquf, Muradım,
Təbrizim, Urfanım, Mühit, Fuadım
Bilsin bu dünyada yaxınım, yadım,
Hər biri babamız tayı oldular.

Cəvahir, nədir bu zamanın həngi,
Hələ çoxmu çəkər haqlının cəngi?
Vətən güllərindən hörüb çələngi
Gətirdim, igidlər payı oldular.

TURANA DOĞRU

Nə baxırsan dərdli-dərdli,
Yolum uzaq, qəm-kədərli.
Keçdim Tunadan qəhərli,
Dedilər:-yas tutub ellər,
Hanı, hanı Turan ellər?!
Nerde qaldı şirin dillər?!

Sordum səni bəylər bəyim,
Atillamı, həm Metemi.
Tarix alıb hər gələni,
Qoynunda bax, qeybmi etdi?
Turan ellər nere getdi,
Şirin dillər nere getdi?!

İdil boyunca dolaşdım,
Şubaşkarda sabah açdım.
Mən ağladım, o danışdı,
Qoca Başqurd yaman dedi.
Turan ellər aman dedi,
Şirin dillər aman dedi.

Kərkükdən türkmən qardaşım,
Danışdı Balkan savaşın.
Bu yurdun hər dağın, daşın,
Qoca Türkdən qalan dedi.
Turan ellər aman dedi,
Şirin dillər aman dedi.

Kaşqardan Akyara vardım,
Şah babamdan xəbər aldım.
Turan nerdə ora vardım,
İzim- tozum Turan dedi!
O, en böyük dövrən dedi!

Yağan yağış, axan çaylar,
Ötən illər, ötən aylar.
Dili söz tutan haraylar,
Nerde Turan?! Turan dedi.
Keçdimi o dövrən dedi?!

İdil boyunca yaylalar,
Turan deyib bizi haylar.
Tarixə sığmaz saraylar,
Bir gün dönər dövrən dedi,
Dönər Turan, Turan dedi.

Qalxar gülər Türk elləri,
Turan səndən, məndən diri.
Turan səndən, məndən biri,
Nerde Turan deyən dillər?!
Burda, burda deyər ellər.

Sənlə çıxıb Altaylara,
Teleuta, kumanlara.
Uzaqda yatan çağlara,
Varan Turanı soraqlar...
Nerde ötən illər, aylar?!

Turan haylar qazax-qırğız,
Çıxsın başa Dədəm oğuz.

Məclisə paylansın kımız,
Turan eşqinə bu məclis.
Zaman eşqinə bu məclis.

Əlimiz qalmasın boşda,
Karvanımız qoşhaqoşda.
Bu qaçhaqaç, bu savaşa,
Turan olsun iqbalımız,
Turan olsun amalımız.

Yağacaq şirin yağışlar,
Güləcək dalğın baxışlar.
Yer, göy səni hey alqışlar,
Turan deyən igid ərlər,
Savaşlarda hünərvərlər.

Zaman bizi səsləməkdə,
Şirin-şirin bəkləməkdə.
Gedənləri əkləməkdə,
Turan bizə qədər oldu,
Biz Turana gedər olduq.

Bir də yazaq yazıları,
Düşsün yola qaziləri.
Çatılsın zəfər odları,
Turan bizə qədər oldu,
Biz Turana gedər olduq.

Cisimləriylə getsələr də,
Ruhlarıyla qalanlarım.
Doğulan nəsilləriylə,
Yenidən doğulanlarım.

İsmi cana şərəf verən,
Turanlarım, Metelərim.
Şah babam, Şah İsmayılım,
Oğuz atam, Nayman anam,
Noqay Ordum, Kuman yurdum,
Altayların düz başında,
Elim vətən savaşında.

Altun- qızıl arayanlar,
Ac qarnını sarıyanlar.
Bizə acı qədər oldu,
Atımıza yəhər oldu.

Çap atını, çap, türk oğlu!
Bu qədəri başından at!
Özünü yenidən yarat!
Özünü yenidən yarat!
Ruhundakı o qüdrəti,
İgidliyi, cəsarəti
Dünyamızı yıxanlara
göstər bir də!

Ədalət var,
bəşər dərdə...
Ədalətlə, bu dünyanı bərpa et də.
Məzlumları ayaq altda,
Zalımları yalan haqda.

Talan olur, olur dünya talan,
Viran olur, olur dünya viran.
Sən xanlar xanı Bayandurun,
İç Oğuzun, Dış Oğuzun,
Əmir Teymur, Bilgəxaqan,

Göylə yerin birləşdiyi
Xanədanlar övladısan,
Qızıl Alma diyarından
qəhrəmansan.

Salam olsun Uca Bəylər,
Sizdən güc almaq istədik!
Salam olsun qoşa Bəylər,
Siztək ucalmaq istədik!

Boy boylasın Dədəm Qorqud,
Qurtarıb bu dərd, ələmdən,
bəd qələmdən,
Yurdumda qalmasın yağı!
Alacağıq Qarabağı!
Alacağıq Qarabağı!

Turan yolu Qarabağdı,
Zəfərə burdan başlayaq.
Kərkükdən, Ərkdən başlayaq,
Təbrizimin gözü yolda,
Dəmir barmaqlıqlar qolda.

Yatıb illərin yaddaşı,
Oyadaq dostu, qardaşı.
Bir simə vursun yazılar,
Bir dizdən qalxsın qazilər.

Çıxdımucasına seyran eylədim,
Dost ilə gəzdiyim çöllər pərişan.
Tək başıma olsam qəm çəkməz idim,
Bir mən deyil, cümlə ellər pərişan!

Cəvahir, bu ağrı, bu sitəm nədir?
Dünya beş gün deyən bir bəhanədir.
Bizə Turan gərək, Turan xanədir,
Yolumuz imana, inama doğru,
Yolumuz Turana, Qurana doğru!

ƏSGƏRİM

Sən zəfər carçısı haqqın əsgəri,
Qoyma yağı düşmən kəsə yolları.
Qaçqının, köçkünün illərdən bəri
Bükülü qalıbdı qulac qolları.

Sənlədir qələbəm, sənlədir kamım,
Ey igid əsgərim, nəyi gözlərsən?!
Gəl al intiqamı, gəl al ki qanım
Diz çökdür yağını, ər oğlu ərsən.

Sən duran yolların hey gözlədiyim,
Gələcək bizim də zaman, demişəm.
Bir şair ömründən, ana ömründən,
Əl çəkib sizlərə qurban demişəm.

Cəvahir, nə gecəm, nə gündüzüm var,
Nə dünya malında qalan gözüm var
Allahın yolunda bircə sözüm var
Əsir yurdlarımı qaytar, əsgərim,
Əsir torpağımı qaytar, əsgərim

DOĞDUN GÜNƏŞ OLUB BİR SƏHƏR KİMİ

Səhərin açılısın daim xeyirlə
Ellər sizə baxır ümid gözüylə.
Sinəmi dağlayan zalımla, şərlə
Dayandın arada bir sipər kimi.

Keçdik ölümlərdən, keçdik qanlardan,
Yurdum yağmalandı bu zalımlardan.
Çıxardız siz bizi ağır anlardan
Çıxdın qarşımıza bir gövhər kimi.

Sən yurdumun oğlu, elin atası,
Bu torpaq Mannadan, Nuhdan qalası.
Qoyma düşmənlərdə elim qalası,
Gedək vuruşlara dönməz ər kimi.

Sizi qədər yazdı bizə yaradan,
Sizə inanırıq ürəkdən-candan.
Sizə xalq verərdi ömür payından,
Gedirik sizinlə bir əsgər kimi.

Cəvahirin nitqi, sözü rəhbərim,
Elimin mərd oğlu, gözü rəhbərim.
Xalqla bir yerdə özü rəhbərim,
Doğdun günəş olub bir səhər kimi.

UĞURLU ADDIM

“Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyi qeyri-hökumət təşkilatı kimi xeyli vaxtdır ki, Azərbaycan oxucusunun və tamaşaçısının diqqət mərkəzindədir. Ölkəmizi müxtəlif regionlarından olan xanım yazarları, saz və söz sənətinə meyilli gəncləri öz ətrafında birləşdirməsi və onları vaxtaşırı olaraq geniş tamaşaçı kütləsinə təqdim etməsi bu İctimai Birliyin nüfuzunu xeyli artırmışdır.

Özünün müxtəlif layihələri ilə tanınan “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyi bu dəfə “Aprel döyüşləri ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsidir” adlı yeni bir layihənin həyata keçirilməsinə start vermişdir. hamıya yaxşı məlumdur ki, hər b tariximizin şanlı qəhrəmanlıq salnaməsi olan Aprel döyüşləri hər bir azərbaycanlının fəxr və qürur yeridir. Bu baxımdan “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyinin və onun sədri Cəvahir Qaraqızının belə bir layihə ilə çıxış etməsi də cəmiyyətdə milli vətənpərvərlik ruhunun gücləndirilməsi təşəbbüsü kimi diqqəti cəlb edir.

Aradan iki ildən artıq vaxt keçməsinə baxmayaraq, hələ də xalqımız Azərbaycan Ordusunun dönməzliyini şücaətini, yenilməzliyini və qəhrəmanlığını nəinki unutmur, hətta onu iftixar hissi ilə çəkir. Bu münasibətlə hər gün yeni-yeni əsgərlərimizin mərdliyinə həsr edilən şeirlər ərsəyə gəlir, müxtəlif cür kitablar çap etdirilir. Elə “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyi də özünün bu layihəsində əsərləri toplamaq,

onu bir küll halında nəşr etdirib oxucular və ümumiyyətlə Azərbaycan xalqına çatdırmaq və onun mənəvi dünyasını bu əsərlərlə vətənpərvərlik ruhunu daha da artırmaq üçün uğurlu bir yola çıxmışdır.

Cəvahir Qaraqızı və onun ətrafında birləşən vətənpərvər insanlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının yardımı ilə bölgələrə səfərə çıxmış və Aprel döyüşləri haqqında yazılmış əsərləri toplamışdır. Əlbəttə, bu əsl vətənpərvərlik işidir. Elə toplanılmış şeirlər də bu cür vətənpərvərlik hisləri ilə yazıldığı üçün ümumilikdə xoş bir ahəng yaranır və layihənin dəyərini yetərincə tamamlayır.

Toplanılmış şeirləri oxuduqca məlum olur ki:

Taxtından endi qəfil,
Şimşəyə döndü qəfil!
Hay saldı, dindi qəfil
Azərbaycan əsgəri!

İnadı başa çəkdi,
Şumladı, daşa əkdi!
Qan tökdü, qada tökdü
Azərbaycan əsgəri!

Hayqırdı, nida oldu,
Səs oldu, səda oldu!
Vətənə fəda oldu
Azərbaycan əsgəri!

Böyük fəxr və qürur hissilə, eləcə də vətəndaşlıq duyğusu ilə yazılmış bu əsərlərin səmimiyyətinə də inanmamaq olmur.

Təzədən qan verdi yurdun yarası,
Dönüb tarix oldu şanlı döyüşlər

Bir də məlum olur ki:

Bu dəfə hünərin şanlı vətəni
Cəbhənin Cəbrayıl bölgəsi oldu
İşğalda zarıyan Cəvş Mərcanlı
Zəncirin qırılan həlqəsi oldu.

Beləcə zəfər tariximizin bədii sözün sanbalında əbədiyaşarlığa qovuşur. Aləmzər Əliyevanın, Səadət Butanın, Əziz Musanın, Əzizə Ağahüseyn qızının, Əlixan Yəhyaoglunun, Savalan Fəthinin, Müzəffər Məzahimin, Əfşan Yusifqızının, Sultan Özateşin (Ankara), Fəridə Ləmanın, Pərvanə Nizaməddinin və bir sıra digər yazarların ürək çırpıntılarını oxucuda xoş ovqat yaradır, insanın vətən və vətəndaşlıq duyğularını qanadlandırıb əlçatmazlığa qaldırır. sonra da fəxr və qürurla öyünməyə əsas verir:

Sənsən
Zülmün zəncirini qırıb
Sərhədini aşan, Türküm!
Ey səbri daşan Türküm!

(Çiçək Həsənova)

Şeirləri oxuduqca damarlarda axan qanın qaynarlığını, qələbə eşqilə coşan ürəklərin daha da rıqqətlə döyünməsini, yükünü göz yaşlarından götürüb acı qhər kimi boğazlara tıxınan şəhid göynərtisinin şahidi oluruq. Və sonda «İzn ver, komandan gedək irəli!» (İlham Zakiroğlu) deyən vətən övladının daha uğurlu

qələbələrə can atdığını görürük. Görürük ki, bu zəfər yolu böyük ümidlərin ayaq açıb yeridiyi yoldur:

Son ucu görünmür başlanan yolun,
Uğuru Xeyirə yozmağım qalıb.
Sağından-solundan daşlanan yolun
Zəfər dastanını yazmağım qalıb.

Elə bizlərə də bu inamı aşıladığına görə “Məhsəti” Şairlər Məclisi İctimai Birliyinin “Aprel döyüşləri ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsidir” adlı layihəsini dəstəkləyir və onun gerçəkləşməsi üçün bu birliyin rəhbərliyinə və təəssübkeşlərinə uğurlar arzulayırıq!

**Ziyadxan Budaq,
AYB-nin üzvü,
şair-publisist**

APREL ZƏFƏRİ

Tarix göstərdi ki, kimin ordusu yenilməzdir! Azərbaycan xalqı zaman-zaman öz torpaqları uğrunda mübarizə aparıb, qələbə çalıb. Son qələbəmiz də sübut etdi ki, bu xalq qələbə əzmini hələ də özündə yaşada bilib. Milli qəhrəmanlıq tarixi olan Azərbaycanımız müvəqqəti məğlub kimi yaşasa da, qanında, canında olan qeyrət onu aprel zəfərinə, şanlı qələbəyə gətirib çıxardı. Babalarımız şəhid qanı ilə suvarılan dağa, daşa, qaraca torpağa “Vətən” dedi. Oğullarımız, igidlərimiz, adlı-sanlı qəhrəmanlarımız canı-qanı bahasına yurdunu qorudular, zaman-zaman ona sahib oldular. Lakin bizim mənfur düşmənlərimiz olan erməni cəlladlarının hiyləgər siyasəti və onlara dəstək olan xarici havadarların köməyi ilə yurdumuzun dilbər guşəsi Qarabağ və onun ətrafında olan 7 rayonumuz - əzəli-əbədi torpaqlarımız hələ də əsarətdə, düşmən tapdağındadır.

Aprel döyüşləri ölkə ictimaiyyətində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı dərin inam və güvənc hissi yaratdı, eyni zamanda qəti qələbə əzmimizi gücləndirdi. Şübhəsiz ki, bu əhvali-ruhiyyənin yaranmasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanının müstəsna xidməti vardır. Məhz Ali Baş Komandanının uğurlu ordu quruculuğu siyasəti nəticəsində qüdrətli Azərbaycan Ordusu formalaşmışdır. Aprel döyüşləri də sübut etdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti Ali Baş Komandanının əmrlərini yerinə yetirməyə hər an

hazırdır.

Aprel döyüşləri, Aprel müharibəsi adlanan bu dördgünlük müharibə 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələri arasında ölüm-dirim savaşı oldu və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələndi. Qanlı döyüşlərdə Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər, Füzuli rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cəbrayılın Cocuq Mərcanlı kəndi Azərbaycan Ordusunun tam nəzarətinə keçdi. Tərtər rayonunun Qaxaxlar kəndi və Madaqiz kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad olundu. Aprelin 5-də hər iki tərəfin razılığı və beynəlxalq qurumların müşahidəsi ilə yenidən atəşkəs rejimi bərpa olundu. Aprel döyüşləri Dağlıq Qarabağda 1994-cü ildə atəşkəs haqqında saziş imzalandıqdan bəri “ən şiddətli” döyüşlər kimi tarixə yazıldı.

Aprel döyüşlərinin əsas əhəmiyyəti düşmən üzərində uzun illərdən sonra qazanılan mənəvi-psixoloji üstünlükdür. Bu üstünlük uzun illər yaradıcı insanlarımızın arzusunu çin elədi. Xalqın öz ordusuna qarşı olan bu dərin inam və güvənc hissini və yüksək əhvali-ruhiyyəsini gələcək nəsillərə bir qəhrəmanlıq salnaməsi olaraq çatdırmaq isə, heç şübhəsiz ki, ədəbiyyatımızın qarşısında duran bir vəzifədir.

Cəbhədə əldə edilən bu mənəvi-psixoloji üstünlüyün cəmiyyətin bütün təbəqələrinə sirayət etməsi və gələcək nəsillərə çatdırılması üçün bu mözunun müasir Azərbaycan ədəbiyyatına gətirilməsi olduqca vacibdir. Ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsi olan aprel döyüşlərini tərənnüm edən şeirlərin yazılması üçün şairlər arasında müsabiqə elan edilməsi də

təqdirəlayıqdır.

Ata-babalarımız azadlıq mücahidi olan igidlərimizin, canını vətən torpaqları uğrunda fəda edən şəhidlərin xatirəsini unutmamış, biz də unutmamalıyıq.

Ziyallarımız “Aprel döyüşləri ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsidir” adlı kitabı ərsəyə gətirdilər.

Ümidvaram ki, ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsi olan aprel döyüşlərini tərənnüm edən bu nəzm əsərləri müasir gənclərdə və gələcək nəsillərdə milli vətənpərvərlik ruhunu yüksəldəcək. Tariximizin daha bir parlaq səhifəsi olan aprel döyüşləri haqqında özünəməxsus yazılı mənbə rolunu oynayacaqdır.

Kitabda dərc olunan şeirlərin çoxunun müəllifi zəriflərimizdir. Onlar xalqın şəhid balalarının qəhrəmanlığını, fədakarlığını dünyaya yaymaq istədilər.

Qoy, bu kitab vətən göylərindəki nakam ruhlara bir erməğan olsun. Kitabda ana laylası, bir həzin oxşama, bir göynərtili ağı kimi səslənən hər misrada müqəddəs şəhidlərimizin qələbə ruhu, döyüşkənliyi, mübarizliyi əks olunub.

Allah şəhidlərimizə qəni-qəni rəhmət eləsin!

**Zərəngiz Dəmirçi Qayalı,
Prezident mükafatçısı**

APREL QƏLƏBƏSİ TARİXİMİZİN YADDAŞINA HƏKK EDİLMƏLİDİR

Bu gün vətən uğrunda canlarını fəda edən şəhidlər haqqında yazmaq hər kəsə Qarabağ ağrısını yaşatmaq çox vacibdir. Azərbaycan qadınlarının vətən sevgisi ilə yaşayıb-yaratması hər birimizin ürəyincədir. Aprel döyüşləri, aprel şəhidləri haqqında yazmaq Azərbaycan xalqının qələbəsini tarixin yaddaşına həkk etməkdir. Azərbaycan oğulları, vətən oğulları 2016-cı il aprel döyüşlərində mənfur düşmənlərə sübut etdi ki, Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin söylədiyi kimi, Qafqazda ən güclü ordudur. Aprel döyüşlərinin zəfər günü hər kəsi sevindirməklə bərabər həm də şəhidlərimizlə yadda qaldı. Müharibə qansız, qadasız olmaz. Vətən uğrunda, torpaq uğrunda ölən varsa vətən basılmaz.

Bizim əsrlər boyu Tomris, Nigar, Həcər, Taclı Bəyim kimi Azərbaycan qadınlarımız olub. Bax o qadınların dünyaya gətirdiyi oğulların şücaəti davam etməkdədir. Azərbaycan Ordusunun qəhrəman oğulları aprel döyüşlərində bir daha sübut etdilər ki, Azərbaycan Ordusu hər zaman Ali Baş Komandanın əmrini yerinə yetirməyə hazırdır. Və bu uğurlar günbəgün Azərbaycan Ordusunun qüdrətini bütün dünyaya bəyan edir. Əslində, biz Azərbaycan xalqı sülhsever xalqıq. Biz hər zaman öz çərəyimizi mənfur düşmənlərlə bölmüşük. Ancaq onlar torpaq iddiasında olduqlarına görə, hər zaman Azərbaycana

göz dikdikləri üçün, odlar diyarı Azərbaycan ölkəsi mənfur düşmənlər tərəfindən zaman-zaman hücumlara məruz qalmışdır.

Ancaq tarixin bu qara yazılarını heç vaxt unutmamalıyıq. Aprel döyüşləri haqqında bu poeziya almanaxının yaradılması bir daha sübut edir ki, Azərbaycan xanımı hər zaman başında örpək, abırlı, həyalı, sanballı geyimi ilə vətən şəhidlərinə ağı deyib ağlayır. Cəvahir Qaraqızının aprel döyüşləri, aprel şəhidləri haqqında topladığı şeirlər kitabını mən alqışlayıram. Qarabağ mövzusu haqqında yalnız bu gün yox, daim yazmalıyıq. Mənfur düşmənlərə sübut etməliyik ki, Azərbaycanın qəhrəman qadınları var. Yazarlar da bir əsgərdir, vətənin keşiyində dayanır. C.Qaraqızının könlünün harayı hər kəsə bir nüsxə olmalıdır. Yəni Azərbaycan qadını təkə gözəlliyi ilə deyil, həm də şücaəti ilə tarixən yaddaşda qalıbdır. Arzu edirəm ki, C.Qaraqızı gələcək kitablarında, topladığı almanaxlarda şanlı qələbə, xoş müjdəli zəfər gününü qeyd etsin. Azərbaycan torpaqlarının azadlığı uğrunda canlarını fəda etmiş qəhrəman oğullar haqqında şeir toplayıb almanax nəşr etmək özü bir fədakarlıqdır.

Vətənpərvərlik elə bir mövzudur ki, bu mövzuda yazmaq hər kəsə nəsisib olmur. Vətənpərvər insanın ürəyində torpaq, vətən, bayraq sevgisi olmalıdır. Azərbaycan qadınları hər zaman sülhün tərəfindədirlər. Qoy dünyamızda sülh olsun, gələcək illərimizdə şəhidlərimiz olmasın, analar ağlamasın. Hər bir yaradıcı insan, hər birimiz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin döyüş əmrini yerinə yetirməyə hər zaman hazır olmalıyıq. İnanıram ki, Cavahir Qaraqızının

hazırladığı bu kitab hər zaman təbliğ olunacaq. İstər uşaq bağçalarında, məktəblərdə, kolleclərdə, ali təhsil ocaqlarında bu kitabın təbliği hər birimizin borcudur, çünki bu kitab aprel döyüşləri, aprel şəhidləri haqqında yazılıb. Müqəddəs şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyirəm. Əsgərlərimizə qələbə soraqlı zəfər arzulayıram.

Zəminə Xınalı,
Azərbaycan Respublikasının Əməkdar
Mədəniyyət işçisi. Müdafiə Nazirliyi
Həzi Aslanov adına Mərkəzi
Zabitlər Evində Mərkəzləşmiş
Kitabxananın rəisi

**VƏTƏNİMİN QÜRUR YERİ-VƏTƏNİMİN
ŞƏHİD OĞLU**
(poema)

PROLOQ

Başkeçiddə göz açmısan,
Çiçəkli dağlar qoynunda
Yaqubluda ucalmısan,
Unutmaz obalar səni.
Gözlərin həmişə göydə,
Təyyarələr axtarmısan.
Göydə uçan sərçəni də
Təyyarəyə bənzətmisən.
Ağ vərəqlər əllərinə,
Ana Vətən ürəyində,
İgid olmaq istəyində
Helikopter düzəltmisən.
Dolanmısan Yastı qarda,
Ömrün keçib intizarda
Könlün qalıb nazlı yarda
Rəbbə ümid bağlamısan.
Pərişanı axtarmısan,
Etibarlı dost tapmısan.
Əhdinə vəfalı olub,
Sevgilinə bağlanmısan.
Ucalmısan qartal kimi
Şəhidliyin zirvəsinə.
Vətənimin ölməz oğlu,
Alqış sənə! Alqış sənə!

Şəhid balam, ölməz ruhun
Əbədiyyət məşəlidir.
Allah sənə dayaq olsun,
Məhşər günü cənnətə gir!
Ailəni qoruyacaq
Qadir ALLAH rəhmlidir.
El içində hörməti var,
Pərişanın sevimlidir!
Dərya tək çağlayan gördüm
Gözlərində bu kədəri.
Həsrət gördüm, fəqan gördüm
Ağladı qələm-dəftərim.
Gəl ağlama, Pərişanım,
Könlünə həmdəm mən olum.
Sən mələksən, insanlıqda
Sənə dayaq qoy mən olum.
ALLAH görür səmalarda
Məzlumlara edir kömək.
Şəhid ruhu müqəddəsdir,
Bizimlədir arzu-dilək.
Ey mənim şəhid Təbrizim,
Adın böyük xəritədi.
Səmalardan boylanırsan,
Ruhun ölməz qərinədi.
Etibarlı bir yarın var,
Vətənpərvər balaların.
Keşiyində dayanıblar
Təmiz adın, düz ilqarın.
Bitməz şerim, bir dastandı,
Şəhid ruhu müqəddəsdı.
Vətən eşqi, Vətən andı
Əsrlərdən gələn səsdı.

Başkeçiddə izin qalıb,
Ürəklərdə sözün qalıb,
Elin səndə gözü qalıb
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Aprel ayı Şəhid ayı,
Əzrayılın hay-harayı.
Bilinməyir şəhid sayı
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Helikopter Əzrayılın,
Ürəyində min bir arzun,
Gülmədi eşqin, murazın
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Sən düşmənə od qaladın,
Şərəf verdi sənə adın.
Təbrizim vətən yolunda
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Duman, çən üstünü aldı,
Pərişanın sənsiz qaldı.
Övladların başsız qaldı
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Uzaq düşdü yolun eldən,
Vətən andı ürəyində,
Əli gücü biləyində.
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Onur gözlərin önündə
Canlandı mı xatirəndə?!

Tayfunun qaldı qəlbində
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Kaş ki səni görməyəydim,
Kədərini bilməyəydim.
Ay eloğlu, çətin dərdi
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Dondu qanım damarımda,
Bu dərddən qəlbim sızladı.
Şəhid ruhun qanadlandı
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Adın Vətənə şərəfdi,
İgidliyi unudulmaz.
Sevəni vətən unutmaz
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
“Şəhidlər ölməz,
Vətən basılmaz”,
İçdiyin Vətən andı pozulmaz
Cəfakeş dostların yolundan dönməz
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Mərd ürəkli cəsur Təbriz,
Məğlub olmadı amalın.
Lələtəpə zirvəsində
İşıq saçır cəlalın.
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Sən rahatlıq tapammadın,
Çəkdin Qarabağ qeyrəti.

Borçalıda doğulsan da
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Döyüş yolu zəfər yolu,
Ümid dolu, sevgi dolu.
Şəhidimin hünər yolu
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Əmələndə bəyan etdin
Ölməz Vətən sevgisini.
Şəhid qanın alınacaq
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Yağı düşmən sevinməsin,
Ürəyində öyünməsin.
Başlarını əzdin göydən
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Bayrağımı ucaldılar
Lələtəpə zirvəsində
Ruhun Vətən göylərində.
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!
Azadə-Talehəm, qisas günüdü,
Qanını düşməndən alacağam mən.
Qızıl hərflərlə Şəhid adını
Şuşa Qalasına yazacağam mən.
Vətənimin qürur yeri,
Vətənimin Şəhid Oğlu!

EPILOQ

Sən gedəli Pərişanın ürəyinə
İnan heç nə yatmayıb.
Sən aldığıın mal-mülk belə
Övladlarına çatmayıb.
Ürəyində sızıltı var,
Gözlərində kədər-qəm.
Tikanlı yollar keçdi
Səni axtarıb gəzərkən.
Doğmaları ona yad,
Eylədi sadəcə fəryad.
Qopardılar qaysaqlanmış yarasını,
Axtardı, tapmadı o evdə doğmasını.
Yaxşı ki vətənpərvər övladlar
Yadigar qoymusan,
Təsəlli tapır Pərişan.
Əmanətdir bizə yarın,
Onur, Tayfun yadigarın.
Yaşayacaq uca ruhun
Yaddaşında bu diyarın.
SƏN ölməzlik timsalısan,
Borçalının hilalısan.
Sən igidlər ordusunun
Şüarısan, amalısan!

ZƏFƏR BAYRAĞI

Aprel şəhidlərinə

Bir zəfər bayrağı sancdı zirvəyə,
Mənim igidlərim, mənim ərլərim.
Çökdü qarşısında əli uzunlar,
Hələ qarşidadır al zəfərlərim!

Qurbandı canımız Torpağımıza,
Hər qarış tutyadır, Ana Vətəndir.
Soylu atalardan igid doğular,
Aprel döyüşləri bir imtahandır!

Titrədi torpağın, göyün ürəyi,
Dağların qoynuna səs-səda düşdü.
Vüqarla baxırdı dərələr, düzlər,
Buludlar yalvarıb ayağa düşdü.

Nə şirin dadın var, TORPAĞIM ,sənin,
Ana qucağısan,yad məskən salmaz.
Yuz illər nifrətim vardı nankora,
Öluncə bu nifrət bir an azalmaz!

Atalar öyünüb qürurlanırdı,
Şərəf imzasını atdı ordumuz.
Qisas yangısı ilə elə yanırıdı,
Arzu,muradına çatdı ordumuz.

Sınaqdan ağ üzlə çıxdı bu Vətən,
Analar sevincdən yaşlar töküdü.

Ordumuz Rəbbimdən bir güc almışdı,
Yağının başına daşlar töküdü.

Vətən övladları-şəhid balalar,
Halal Torpağında rahat uyuyun.
Qəhrəman oğullar qisas alarlar,
Bitər nəhayət ki bu haqsız oyun!

Nə qədər Vətən var, qoyduğun yol var,
Köçəcək dünyadan minlər, milyonlar.
Aprel bahar fəsli, bahar arzulu,
Sizlə anılacaq o günlər, anlar!..

Min şeir, min dastan yazsam da yenə,
Qələmim gücsüzdür bu hünər üçün.
Nə deyim, nə yazım, özüm bilmirəm?!
Fəridə qurbandı igidlər üçün!..

ŞƏHIDLƏR

(Aprel şəhidlərinə və bütün şəhidlərə)

Azərbaycanın tökülən qanı,
Şəhidlər!
Azərbaycanın qeyrət ünvanı
Şəhidlər!

Dözmədik bölmə!
Güldünüz ölümə!
Şərəfsiz elimə-
Şəhidlər!
Göy yanar, dağ yanar,
Sol yanar, sağ yanar,
Qəlbimiz dağlanır!
Şəhidlər!

Ehtiram saxladız,
Ülfəti bağladız?
Vətənə arxasız,
Şəhidlər!

Həyata gülən gözlər!
Bağrımı dələn gözlər!
Sızlarıq, bilin bizlər-
Şəhidlər!

Xalqın ümidi, pənahı,
Nəydi bu xalqın günahı?
Bunu unutmaz Allahım-
Şəhidlər!

Laylan qulaqda qaldı,
Nəğmənin uzaqda qaldı,
Sevgin dodaqda qaldı!
Şəhidlər!

Göz yaşım, yağmur, oğul!
Bir arxa, qürur, oğul!
Yaşadın məğrur, oğul!
Şəhidlər!

Yoxdu günahınız!
Göylərdə ruhunuz!
Dolaşır ahınız!
Şəhidlər!

Yaşayar adınız,
Yanqınız, odunuz,
əyat ustadınız,
Şəhidlər!

VƏTƏN SEVƏNİM

Qoy bilsin, eşitsin mənim torpağım!
Pozulan zamanda büsat, növrağım,
Bir igid bu qədər cəfa çəkibdi!
Vətən dar ayaqda olan zamanda,
Oğul tək qeyrəti Vəfa çəkibdi!!!
Bu sözü demərəm, şahid olmasa!
İgidlik yaranmır, igid olmasa!
Bütöv bir el mənim şahidim bu gün,
Qoy rahat uyusun igidim bu gün!
Ürəyi, eşqiylə Vətən sevənim!
Onun sevgisinə siz də güvənin!

Zərəngiz Dəmirçi Qayalı

ŞƏHİDLƏRİN “QIZ QARDAŞI”

*(Qəhrəman bacım-Milli Ordunun könüllü döyüşçüsü
Vəfa Dəmirçioğluna bu adı verən, döyüşçü dostlarına
və onu daş üzərinə yazdıran əziz rəfiqəm Gülaya
Həsənovaya minnətdarlığımı bildirirəm)*

Şəhidlərin “Qız qardaşı”-
Adın mübarək, İgidim!
Aslanların, ərənlərin,
İçində çiçək, İgidim!

Sən qorudun canın ilə,
İndi gülüstan Vətənin!
Yaraşdırdı hünərinə,
Uca şöhrət, şan Vətənin!

Sən igidsən bu adını,
Halallıqla qazanmısan!
Öz eşqini torpağına,
Qanın ilə yazanmışsan?

Ulu məqam, uca türbə
Yaraşır, mərdim, adına!
Qədir bilənlər var olsun!
Mənə əziz, sənə doğma!

Mərdliyini Vətənimə
Uca məqam gətirmisən!
Yurd eşqini, ey qəhrəman,
Şəhadətə yetirmisən!

İti ağıl, sevən qəlblə,
Düşmənlərdən qisas aldın!
Yurd qorudun, Vətən sevdin,
Beləcə tarixdə qaldın!

Ruhun bizə kömək olsun,
Uca göylərdən, igidim!
Qələbəyə qoşaq daha,
Günü səhərdən, igidim!

Mərd adınla mərd yaşadın!
Yaşa, Vəfa Dəmirçioğlu!
Ruhumla həyatda varsan,
Qoşa, Vəfa Dəmirçioğlu!

Zərəngiz Dəmirçi Qayalı

YURDA VƏFALI

İgid əsgərim!
Yurda vəfalım!
Fəxrim, vüqarım!
Vətən butalım!

Xalqım unutmur,
Bu xidmətini,
Qəlblərdə qazdın,
Sən surətini!

Yaşadın məğrur,
Qanında qeyrət!
İgid Vəfamı!
Çox sevir millət!

Dəmirçioğlu!
Adı yaşayır,
İgidlik eşqi,
Odu yaşayır!

Sən Vətəninə,
Fəxr, vüqarsan!
Qışda, baharda,
Həmişə varsan!

Körpə fidanlar,
Unutmur səni!
Sən də ruhunla,
Qoru Vətəni!

ÖLÜMÜN ÜSTÜNƏ ATILAN OĞLAN...

*Bombanın üstünə atılıb neçə əsgərini
xilas edən Şəhid mayor Elnur Əliyevə*

Ölümün üstünə atılan oğlan,
Ölümdən yuxarı qalxdın, bildinmi?
Göyləri endirdin ayağın altıda...
Mələktək dünyaya baxdın, bildinmi?

Gördünmü qarışıb haqqın nahaqqa...
Dedinmi sözünü göydəki haqqa?
Bu namərd savaşa, MƏRD davranışla,
Düşməni yandırıb yaxdın, bildinmi?

Neçə can qurtardın, nə qədər həyat...
Qarşında baş əysin bütün kainat!!!
Ey nurdan yöğrulan, nur içində yat!!!
Nurtək ürəklərə axdın, bildinmi?

İnsanlıq dərşini verib yerlərə...
Şəhidtek ucaldın uca göylərə!
O dönük, o nankor “bəyzadələrə”
Şərəfsiz adını taxdın, bildinmi?!

Ey mənim müqəddəs, ər, igid balam!
Kiçik məzarında ən uca QALAM!
Cismiylə torpağa gömülən OĞLAN
Ruhunla göylərə çıxdın, bildinmi?!!!

İNDİ Kİ QALXMISAN YALNIZ İRƏLİ!!!

İndi ki qalxmısan yalnız irəli!!!
Düşünmə geriyə yolların qalıb!
Şuşaya çatmağa bircə addımın...
Vətəni qucmağa qolların qalıb!

Şuşanın sevincdən yuxusu qaçıb...
Yolunu gözləyir əlində TORPAQ!
Öpüb o torpağı gözlərinə qoy,
O andan QARABAĞ işıqlanacaq!!!

İrəli getdikcə bax torpağına,
İllərdir fələyin çərxinə düşüb.
Onu həsrətindən azad etməyin
Sənin taleyinə, bəxtinə düşüb!!!

O torpaq anandı, bacındı sənin,
Tapdanır haçandı ayaqlar altda!
Qaldır ismətinin alnından öp ki...
Qurusun göz yaşı yanaqlar altda!!!

Haydı irəliyə, haydı əsgərim!
Üşüyən ŞƏHİDLƏR sevinsin bu gün!
Səninlə səngərdə döyüşən ruhlar...
Səninlə ucalıb, öyünsün bu gün!!!

Vətəncün ölməyə tələsmə hələ,
Vətəncün öldür ki, VƏTƏN sınmasın!

ŞAHİD ol QƏLƏBƏ sevincimizə,
Könlündə, gözündə qubar qalmasın!!!

Əlində BAYRAĞIN irəli, əsgər!
Düşünmə geriyə yolların qalıb!!!
QƏLƏBƏ sözünü qucaqlamağa
Tək bircə, tək bircə qolların qalıb!!!

TÜRK NESLİYİZ!

Oğuz soyu, Türk nesliyiz!
Ne devşirme, ne yersiziz.
Tuna boyu, Türk nesliyiz!
Ne batının, ne doğunun

Oğuz soyu, Fıratın iziyiz!
Ne muhacir, ne göçmeniz
Turan yolu, Türk nesliyiz.
Ne tutsağız, ne arsızız

Oğuz soyu, hilalin rengiyiz.
Ne devşirme, ne soysuzuz
Kuran yolu, Türk nesliyiz!
Ne Fransız, ne Almanız

Oğuz soyu, Asımın nesliyiz.
Ne bölünür, ne biteriz
Hakkın yolu, Türk nesliyiz!
Ne yabancı, ne hainiz

Oğuz soyu, Ademin sesiyiz.
Ne ayrılır, ne korkarız
Vatan yolu, Türk nesliyiz!
Ne orada, ne burada

Oğuz soyu, Kerkükün iliyiz.
Ne silinir, ne kaçarız
Bayrak yolu, Türk nesliyiz!
Ne Telafer, Ne Kafkasya

Oğuz soyu, Hiranın mührüyüz.
Ne biteriz, ne susarız
Bozkurt yolu, Türk nesliyiz!
Ne ırkçı, ne düşman
Oğuz soyu, Resulün özüyüz.
Ne kimsesiz, ne sahibiz
Emanetin yolu, Türk nesliyiz!

KARABAĞ

Gözyaşı dinmez anaların bağında,
İnsanlık kıyıldı Dağlık Karabağda.
Azerbaycanla Ermenistan arasında,
Özerklik yıkıldı Dağlık Karabağda.
İşgal altında yaşanan çatışmada,
Sovyet döneminde alınan kararda,
Kuzeybatı Çardaklık Kasabasinda,
Türkler öldürüldü Dağlık Karabağda.
Düşman bayrağını astı otağında,
Kardeşlik mülteci oldu vatanında,
Otuz bin şehit yattı koyun koyuna,
Canlar susturuldu Dağlık Karabağda
Kimsesizlik iz bıraktı çocuklarda,
Korkuldu dış müdahale konusunda,
Bir milyon insan göçebe konumunda,
Çiçek kurutuldu Dağlık Karabağda.
Vahşetler çıkmayacak hatıralarda,
Soykırım hedeflenmiş saldırılarda,
Dermanı olmayan hüzün ocaklarda,
Birlik söndürüldü Dağlık Karabağda.
Şehidimin emaneti aklımızda,
Yıldız dalgalanacak toprağımızda,
Düşman unutulmayacak yadımızda,
Vatan bırakıldı Dağlık Karabağda.

SALAM, ALÇA ÇİÇƏYİ

(Heç vaxt unudulmayan aprel şəhidlərinin əziz ruhuna)

Pəncərəmin önündə
Dayanmısan vüqarla.
Sənin çiçəklərini
Gözlədim intizarla...
Bağban bəhrəsin görər,
Sevinər ilk nübara.
Açdın çiçəklərinlə
Sən qoydun intizara.
Fəqət mənim gözümdə
Oxşarınız başqadır.
Hər budaqda açılan
Çiçəklər şəhid dadır.
Siz açdınız tufanda,
Qasırgada, küləkdə.
Siz açdınız neçə min
Hər arzuda, diləkdə.
Anaların murazı,
Oğul payısan demə...
Hər il bahar gələndə
Qüssə dolur könlümə...
Budaqda düymələnən
Hər çiçək bir şəhiddi.
Xıalanıb əlləri.
Vətən yolunda getdi.
Siz aprel çiçəkləri
Qələbəyə yaxındın!!!

Lələtəpədə gedən
Döyüşdə vardı adın.
Zəfərlə irəliləyib
Ana vətənimizdən
Qovdunuz qaranlığı,
Qovdunuz viranlığı.
Düşmən lərzəyə gəlib
Qorxdu Babək misallı
Ər, igid qeyrətindən...
Sıralandı çiçəktək
Şəhidlik siyahınız
O aprel səhərinə
Bələnəndə ahınız...
Könlüm qana boyandı,
Misram qanlı göz yaşı,
Şeirim ağı oldu.
Sizin şəhid adınız
Qəlbimin dağı oldu.
Neçə gülü burnunda
Oğullar qurban getdi.
Ana vətən uğrunda
Canını sipər etdi.
İndi durub aynadan
Bir aprel səhərində
Ağappaq çiçəkləyən,
Bir alça ağacının
Budağında açılan
Tər güllərə baxıram,
Ürəyimi yaxıram.
Siz də çiçəklər kimi,
Təptəzəcə güldünüz.
Niyə düşdü bu dolu?

Siz vaxtsız büküldünüz...
Hər biriniz gözümdə,
Hər biriniz özündə
Bir ananın göyçəyi...
Qanlı aprel şəhidi...
Salam, alça çiçəyi..
Salam, alça çiçəyi...

“LAYLAY “

Aprel şəhidlərinə

Yaram qabar-qabardı,
Yaramı kim qopardı?
Bu xəbər nə xəbərdi,
Ağla, Arazım, laylay,
ULFAN, TƏBRİZİM laylay.

Yurdum para-paradı,
Torpağım Kərbəladı,
Aç sinəmi, yaradı.
Dərd düzüm-düzüm, lay-lay,
BƏKİR, TƏBRİZİM laylay.
Öldüm ağı deməkdən,
Qarabağı deməkdən.
Doğran yağı deməkdən.
Oyuldu gözüm lay-lay,
TEYMUR, TƏBRİZİM laylay.

Haqq yoxsa divan olmaz,
Of, bu qədər qan olmaz,
Quzudan qurban olmaz,
Xınalı quzum laylay,
RƏVAN, TƏBRİZİM laylay.

ƏLƏMDARIM, SƏRXANIM,
FƏRAHİMİM, ORXANIM,
SAMİR, NİCAT, SARVANIM,
MÜŞVİQ, TƏBRİZİM laylay.

Darixma, Azərbaycan,
Məğlub olmaz Qazan xan.
Birləşər böyük Turan,
Açılar yazım lay-lay,
ELNUR, MURAD, ÖMƏRİM,
RUHİN, TƏBRİZİM laylay.

Abbaslı Savalan Abbas oğlu Fəthi

VƏTƏN

Yollara kor düyün düşüb,
Gələ bilmirəm, ey Vətən.
Yaraların qan ağlayır,
Sələ bilmirəm, ey Vətən.

Səbir kasam dolub-daşır,
Allah, bu dərd həddin aşır.
Dərdin üzümə bulaşıb,
Gülə bilmirəm, ey Vətən.

Haqq bizlədir, biz düz ilə,
Dünya görür dörd göz ilə.
Şərin bağrını söz ilə
Dələ bilmirəm, ey Vətən.

Yalan baş əyər doğruya,
Hələ güzəşt var oğruya.
Bu fitnə-feli doğruyub,
Bölə bilmirəm, ey Vətən.

Daha yerdə axmasın qan,
Göz yaşı olmasın leysan.
Düşmən insan, yoxsa şeytan,
Bilə bilmirəm, ey Vətən.

Sənsiz yağış yox, dərd yağır
Vətən, məni şəhid çağır!

Mən vətən dərdindən ağır
Çilə bilmirəm, ey Vətən.

Tükənmərik ölə-ölə,
Gedək Qarabağım gilə.
Biz doğruyuq bilə-bilə,
Ölə bilmirəm, ey Vətən.

AL ZƏFƏRLİ

Qürur yerimizdir, inam yerimiz,
Yaşamaq, yaratmaq, iman yerimiz.
Ən dar günümüzdə aman yerimiz-
Al zəfərli Aprel döyüşlərimiz!

Çatladı bağırı, qan uddu düşmən,
Bu, sənə bir dərstdi, öyütdü, düşmən.
Döyüşdən əzilmiş qayıtdı düşmən,
Al zəfərli Aprel döyüşlərimiz!

Hər qarış torpağa mərdlik əkdilər,
Yağının qanını daşa tökdülər.
Yaralı Vətənə məlhəm çəkdilər-
Al zəfərli Aprel döyüşlərimiz!

Pərvanə, sözünü döndər mərmiyə,
Alıb qələmini çevir süngüyə.
Nəğmələr yazılsın Milli Orduya,
Al zəfərli Aprel döyüşlərimiz!

NAÜMİD QALIBDI QƏLƏMİM MƏNİM

Tərpənmir qələmim, yazmayır daha,
Axı o dözməyir naləyə, aha!!!
Görən ümid varmı nurlu sabaha?!
Naümid qalıbdı qələmim mənim.

Əyninə geyindik biz əcəl donu,
Heç yerdə qalmasın bir şəhid qanı!!!
Ey Tanrım, yoxdurmu bu işin sonu?!
Naümid qalıbdı qələmim mənim.

Analar, bacılar boynu bükükdü,
Qüssədən qəlbimiz dəlik-dəlikdi!!!
Görən torpağımız kimlə şərikdi?!
Naümid qalıbdı qələmim mənim.

Kimsənin payında olmadı gözüm,
Allahım, sən bizə ver böyük dözümlü!!!
Çatsın ünvanına bu doğru sözüm,
Naümid qalıbdı qələmim mənim.

VƏTƏN ürəyimiz, VƏTƏN qəlbimiz,
Heç kəsə pay deyil bu VƏTƏNİMİZ!!!
Göylərə ucalsın qoy haqq səsimiz,
Naümid qalmasın qələmim mənim,
Naümid qalmasın qələmim mənim!!!

Məmmədov İlham Zakir oğlu.

GEDƏK İRƏLİ !

Ali Baş Komandan, izn ver gedib,
Çürüdək hesabı mənfur düşmənlə.
Bu itlər türklərə çox zülüm edib,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Qudurub erməni uzanıb dili,
İzn ver qaytaraq gedən hər eli.
Kəsək Türk yurduna uzanan əli,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Hələ doxsanlardan qalıb öcümüz,
Hələ gözü yaşlı ana-bacımız.
Hələ sağalmayıb ağrı -acımız,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Gör neçə oyuna edildik alət,
Varımız, yoxumuz edilib qarət.
Yetər yaşanılan bunca rəzalət,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Yurdumuzda at oynadır dığalar,
Susub çöldə qurbağalar, bağalar.
Başımıza kahya çıxıb ağalar,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Silahın yetərli, vüqarın bəlli,
Qurtaraq düşməndən yerli, təməlli.
Bitəcək, ay İlham, bu işin həlli,
İzn ver, komandan, gedək irəli !...

Məmmədov İlham Zakir oğlu.

ŞƏHİDİM

Vətən qiblən oldu, topraq məkanın,
Ən uca məqamı seçdin, Şəhidim...
Yeridin üstünə şərin, böhtanın,
Haqqın qarısını açdın, Şəhidim...

Kəsdin əllərini xain şeytanın,
Düşmədin oynuna qoca dünyanın.
Şəhadət yolunda əmanət canın,
Kəfənin bayraqdan biçdin, Şəhidim...

Sarıldın üçrəngli o al bayrağa,
Qorxmadan sinəni verdin qabağa.
Can qurban eylədin sən Qarabağa,
Vətənçün canından keçdin, Şəhidim...

Titrətdin ahınla sən göyü –yeri,
Boğdun əllərinlə fitnəni, şəri.
Sağ getdin, salamat dönmədin geri,
Peyğəmbərə qonşu köçdün, Şəhidim...

Cənnətdən bir məkan düşdü payına,
Şan-şöhrət gətirdin əsil-soyuna.
İlham qurban olsun şümşad boyuna,
Şəhidlik şərbətin içdin, Şəhidim...

**XANKƏNDİNDƏ DALĞALANSIN
BAYRAĞIMIZ !!!**

Aprəl döyüşlərinə

Budur yenə, ulu xalqım,
Tilsim sınır yavaş-yavaş.
Neçə gündür dayanmadan
Cəbhələrdə gedir savaş.

Ordumuzun hünərindən
İlhamlanır şair könlüm.
Qorxutmur ər oğulları,
Nə qan-qada, nə də ölüm.

Döyüşürlər rəşadətlə,
Yurdun igid ərənləri.
Addımlayıb cəsarətlə,
Məhv edirlər düşmənləri.

İndi hər şey aydın olur,
Uydurmayımış - “gavur” mifi.
Atıcılar sərrast vurur,
Nişangahdan düz hədəfi.

Düşmən artıq səksəkədə,
Qorxudadır, təlaşdadır.
Dərk eləyir hamı artıq,
Xilas yalnız vuruşdadır...

Boşalır Şuşa-Ağdərə,
Ermənilər çarəsizdir.
Halal olsun igidlərə,
Hərəsi bir Mübarizdir!

Addımlayıb səngər-səngər,
Düşmənlərdən ök alırlar.
Vətən azad olsun deyə,
Şəhidliyə ucalırlar!

Cəsur ordum, irəli get,
Bil ki, zəfər yaxındadır.
Varlığınla bunu dərk et,
Millətimiz arxandadır.

Azad olsun torpağımız,
Vətən rahat nəfəs alsın.
Qoy, üçrəngli bayrağımız
Xankəndində dalğalansın !!!

AZƏRBAYCAN ŞAHİNLƏRİ!

(Aprel döyüşlərində şəhid olmuş təyyarəçi şahinlərimiz Təbriz Musazadə, Əbubəkir İsmayilov, Urfan Vəlizadənin əziz xatirəsinə ithaf olunur!)

Düşmən üstə şığıyaraq
Qanad açdı şahinlər!
Təbriz, Urfan, Əbubəkir,
Vətən sizinlə fəxr edir!
Cəsur səma şahinləri,
Azərbaycan igidləri!

Vətənin sevdi hər biri,
Baş üstünə vətən əmri.
Düşmən üstünə ələdi,
Yağıştək, güllələri.
Cəsur səma şahinləri!
Azərbaycan igidləri!

Buludlara yollar açdı.
Düşmən üstə atəş açdı!
Yer-göy dumana qarışdı!
Şanınıza min alqışdı
Cəsur səma şahinləri!
Azərbaycan igidləri!

Vətənin mərd igidləri,
Təbriz, Urfan, Əbubəkir,
Ellər sizə təbrik deyir!
Şəhidlikdir - uca zirvə
Fəth etdiniz zirvələri
Azərbaycan şahinləri!!!

HAYDI İGİDLƏRİM

Bu qədər səbr etdik bəs edər daha,
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Daha daşdı səbrim, zəfərə doğru –
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Dünya eşitmədi «haqq» sözumüzü,
Göstərək düşmənə öz gücümüzü.
Biz «Türük», qoy düşmən tanısın bizi
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Göstərək, igidlik, hünər vaxtıdır,
Ordumuzun indi bəhər vaxtıdır.
Qələbə vaxtıdır, zəfər vaxtıdır
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Heç yerdə qalarmı məzlumun ahı?!
Neçə körpəm öldü yoxkən günahı.
Gəl, qisas vaxtıdır, götür silahı,
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Gəl, yerdə qalmasın şəhidin qanı,
Qovaq yurdumuzdan mənfur düşməni.
Allah da qoruyur Azərbaycanı,
Haydı igidlərim, haydı irəli.
Dalğalansın daim üçrəngli bayraq,
Qayıtsın vətənə o ulu torpaq.
Rəşad, düşmənlərə zərbə vuraraq
Haydı igidlərim, haydı irəli.

MƏNİM MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANIM!

Xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsi olan Aprel döyüşlərində şəhid əsgərlərimizin əziz xatirəsinə ithaf edirəm.

Zaman-zaman alovlara qalandın,
Qarış-qarış talandıqca talandın.
Oğlun, qızın pərvanətək dolandı
Hey sənin başına-Kəbəm, Quranım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Eşqinlə boy atıb yaşa doldular,
Gül kimi açılib, vaxtsız soldular.
Yolunda can verib şəhid oldular:
Rəvanım, Ruhinim, igid Urfanım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Vətən sevgisiylə çırpınan ürək,
Odlara atıldı gülümsəyərək.
Elin arxasında vüqarlı dağ tək,
Dayandı Vüqarım, ər qəhrəmanım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Döyüşdü, düşmənlə gəldi üz-üzə,
Halaldı çörəyin, suyun Təbrizə.
Hər şəhid Zirvədən boylanır bizə:
Elnurum, Elvinim, ərən Orxanım!
Can, mənim müstəqil Azərbaycanım!

Sənin nicatınçün vuruşdu Nicat,
Söylədi, üzünə qoy gülsün həyat.
Fələk aramızdan apardı, heyhat!
Hanı Elmdarım, Ravil, Sərxanım?!
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!!

Bir anın içində düşmənin səddin,
Yarıb keçib getdi Rasim, Nurəddin.
Qoydumu yağılar aşsın öz həddin?
Susdurdu onları-Teymur, Əlvanım!
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Raqub, Teymur, Elvin kimi ər,
Yaşar ürəklərdə hər axşam-səhər.
Düşmən ordusuna çaldılar zəfər:
Gör neçə Orxanım, Dilsuz, Rizvanım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Saysız oğlun, qızın keçib canından,
Boylanır Şəhidlər Xiyabanından.
Məzarlar gül açır şəhid qanından,
Cənnətdir, solmayan bu gülüstanım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

Yerdə qalmaz ana-bacı ahları,
Sevinc bəzəyəcək xoş sabahları.
Gülsün üzümüzə şəhid ruhları:
Zəfər müjdəsiylə açılısın danım,
Can! Mənim müstəqil Azərbaycanım!

HƏR ŞƏHİD MƏZARI SİRLİ KƏBƏDİ

Aprel döyüşlərində şəhid olan əsgərlərimizin unudulmaz xatirəsinə ithaf edirəm!

Vətəndən, yurdundan çox uzun illər,
Didərgin düşübdür yuvasız ellər.
Bu dərdə dözməyən cəsur oğullar,
Düşmənin yerini eylədilər dar.

Yaz çağı, aprelin ilk günlərində,
Susdurdu düşməni dərhal yerində.
Bu vətən uğrunda verdilər canı,
Bu ellər unutmaz Təbriz, Urfanı!
Elnurun, Bəkirin canfəşanlıığı,
Elvinin, Orxanın qəhrəmanlığı
Gələn nəsillərə nümunə oldu,
Bu yol Allah yolu, müqəddəs yoldu.

İgid ərənlərin arzusu birdi,
Hər biri bu yolda qoşa gedirdi.
Torpağımda qan-qan deyən erməni,
Bildirdi, necə sevən var bu vətəni.

Vüqar kimi igid, cəsur qəhrəman,
Qoymadı düşməni yaxına bir an.
Vətənçün sinəni sipər eylədi,
Bu vətən bölünməz heç vaxt, söylədi.

Bu vətənin neçə-neçə mərdini,
İtirdik, yaşadıq şəhid dərdini.
Şəhidlik zirvəsi qaldı əbədi,
Hər şəhid məzarı sirli Kəbədi.

Şəhidlik hər kəsin deyil hünəri,
Alına yazılıb əzəldən bəri.
Vətən sevgisindən ilham alanlar,
Azadlıq naminə şəhid olanlar.

Sarsılmaz qeyrəti, ər hünəriylə,
Xalqa xoş müjdəsi, xoş zəfəriylə,
Hər an gözümüzdə ucalacaqdır,
Sevən ürəklərdə yaşayacaqdır!!!

QABİL DASTANI

Kənddə sənsiz keçir indi toy, nişan,
İndi ulu torpaq tənindir, tənin.
Yox, sən ölməmişən, sən yaşayırsan,
Şəhidlik ölüm yox, rütbəndir sənin.

Xalqın ürəyinə belə köçənlər,
Xalqdan qidalanıb, mətinləşirlər.
Vətənin uğrunda candan keçənlər,
Vətənin özütək vətənləşirlər.

Əməlin günbəgün elə yayılır,
Ucalıq gətirir soyuna sənin.
Sənə ağı demək günah sayılır,
Oxşama deyirlər boyuna sənin.

Düşməni məhv etdin ilk həmləsində,
Fərəh yaratmışan böyük elində.
İndi bülbüllər də öz nəğməsində,
Adını çəkirlər bülbül dilində.

Sözlərin düz gəldi düz əməlinlə,
Nə etdin, Tanrını arada bildin.
Adi qələmlə yox, öz əməlinlə,
Sən Qabil dastanı yarada bildin.

ORDUMUZ

Apreldə yağışa endirib zərbə,
Göstərdi cəsurluq, dözümlü, ordumuz!
Düşməni məhv etdi, baş vurub hər bə...
Ən güclü ordudur bizim ordumuz!

Bircə “Qalx” sözüylə ayağa durdu,
Vətən əsgərləri düşməni vurdu!
Haylara dərs verib, qulağın burdu,
Göstərdi silahın, özün, ordumuz!

Bu gün bir əsgərdir hər bir vətəndaş...
Düşmən qorxu çəkir, keçirdir təlaş!
Komanda gözləyir, bitməyib savaşı
Hələ tam deməyib sözün ordumuz!

Gözü yollardadır dağların, düzün...
Bu gün meydan hərbin, torpaqlar bizim!
Lələtəpə kimi, qələbəmizin
Bəxş edər Vətənə yüzün, ordumuz!

ÇOXDAN ÇATIB QİSAS ANI

Çox igidlər şəhid oldu,
Anaların gözü doldu,
Saçlarını dərddən yoldu.
Yerdə qalmaz şəhid qanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

Biz tarixi bilə-bilə,
Aldanaraq şirin dilə,
Calamışığıq ili-ilə.
Düşməninə yaxşı tanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

Dərd əlindən aşkar yandıq,
Tonqal kimi alovlandıq,
Danışığa biz inandıq.
Danışıqdan fayda hanı?
Çoxdan çatıb qisas anı.

Sahib çıxacaq sözüümüzə,
Odumuza, közüümüzə.
Qoy qayıtsın özümüzdə
Xalqımızın şöhrət-şanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

İşğal bizə bir kəmənddir,
Neçə şəhər, neçə kənddir.

Millətimiz əmrə bənddir,
Qoy qazansın adı-sanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

İllər boyu deyib ağı,
Sinələrə çəkdik dağı.
Azad edək Qarabağı,
Səngər olsun dörd bir yanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

Ürəklərə sevinc dolsun,
Nə saralsın, nə də solsun.
Ulu ruhlar qoy şad olsun,
Təbrik etsin Bülbül Xanı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

Qüdrət deyir qəlb ahıyla,
Qələm adlı silahıyla:
Qazandığı günahıyla
Düşmənlərin çixsın canı,
Çoxdan çatıb qisas anı.

YURDUN DAVASINI ETDİ OĞULLAR

Aprel döyüşlərində şəhid olan əsgərlərimizin əziz xatirəsinə ithaf edirəm

Düşmən çəpəridir oğul, deyirlər,
Düşmən sipəridir oğul, deyirlər.
Bura Dədə Qorqud yurdudur, atam,
Oğul qalib gəlsə, “Oğul” deyirlər.

Bir aprel günündə basmadı səbrin,
Qırıb zəncirini, getdi oğullar.
Vətən, göz yaşınla sulanan qəbrin,
Yurdun davasını etdi oğullar.

Düşməni ot kimi biçib getdilər,
Dərələr, təpələr keçib getdilər.

Vətənin gözləri qan çanağıydı,
Oğullar bu qandan içib getdilər!

Böyük İmperiyanın şəkli vətənim,
Ey böyük ordudan qalan əsgərim.
Bilsən, damarında hansı qanlar var,
Səfəvi yurdudur sənin vətənin.

Yürü, bayrağını sanc o zirvəyə,
Dünya hünərini gördü, əsgərim!
Yalançı vədlərlə saxlamaq olmaz,
Qılıncı haqq üçün vuran əsgəri.

Alır torpaqları, gedir hünərlə,
Qayıdır qeyrətim, şərəfim, şanım.
Sancır bayrağını yurda zəfərlə,
Uğurun bol olsun, Baş Komandanım !!!

Çiçək Qoşqar (Həsənova)

EY... SƏBRİ DAŞAN TÜRKÜM

Sal düşməni ayaqlar altına...
Əz...! Tapdala...!
Çək, haşan-kaşan Türküm!!!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Yetər!
Qoynumuzda ilan bəslədiyimiz!
Yetər!
Bu ədalətsiz dünyanı
Sülhə səslədiyimiz!
Səni kəsmək istəyənləri,
Sən ondan öncə, as... kəs...
Məzlumun qisasını,
Almağa tələs!
Sən ol, yer üzündə
Paşam TÜRKÜM!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Sənə xor baxanın
Gözünü çıxar...!
Dünyanın ən çirkin,
Üzünü çıxar...
Oyan... Özünə gəl...
Öz içindən özünü çıxar..!
Hər yerdə eşit olsun
Yaşam, TÜRKÜM!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Haqqı yeyilməsin,
Ahı qalmasın!
Ədalət zəfər çalsın,
Məğlub olmasın!
Zalımın sığınacağı,

Tək bir ümid yeri,
Pənahı qalmasın...
Sənsən!
Zülmün zəncirini qırıb,
Sərhəddini aşan TÜRKÜM!!!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Tarix nələr gətirdi
Sənin başına?
Öz tarixini öz qanıyla yazdırdı
Hər torpağına, daşına...
İnanma!
İnanma, namərdin göz yaşına...
Düşməni gözündən al
Nişan, TÜRKÜM!!!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Ayağınnan öpsün,
Başinnan öpsün!
Kipriyinnən öpsün,
Qaşinnan öpsün...
Torpağınnan öpsün,
Daşinnan öpsün...
Önündə Səni görsün,
Hər həddini aşan, TÜRKÜM!!!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!
Çiyindədir o ağır yüküm...
QARABAĞIM... TƏBRİZİM... KƏRKÜKÜM...
Sənin əlindədir
Sən qərar...
Sən hökm...
Sənə yol göstərə bilməz,
Hər yolunu aşan, TÜRKÜM!!!
Ey... Səbri daşan TÜRKÜM!!!

**VƏTƏN HƏSRƏTİYLƏ YANANLARIN
ADINDAN**

Görürsən qırıqdır qol-qanadımız,
Vətən torpaqları yağdı düşməndə.
Nə etsək duyulmur ah-fəryadımız
Əsgər libasını kaş geysəm mən də.

Alaram qisasın mən məzlumların,
Bu yolda al qanım min kəs axarsa.
Kəsərəm əlini zülmkarların,
Bir daha məzluma o əl qalxarsa.

Ya rəbbim, rəhm eylə sən bu aləmə
Yoxsa kafir olan məni yox sanar.
Şəhidlik məqamın nəsb et mənə,
Analar yasımda xına yaxsınlar.

Vüqar, qəriblikdir nəsbibin sənin,
Vətən həsrətiylə yanarsan heyhat.
Dəyəri olmaz ki bu kainatın
Qismətdə var isə vətənsiz həyat.

ÖLƏK VƏTƏN UĞRUNDA

Gözəl Qarabağım bir tarix oldu
Arzular ümidlər saraldı soldu
Ey azəri oğlu bizə nə oldu
Bəs niyə ölmədik vətən uğrunda.

Ağdamım qalıbdır gözləri yaşla
Şusa baxır ordan küskün baxışla
Ey gözəl Laçınım bizi bağışla
Biz ölə bilmədik vətən uğrunda.

Unudulur tarix bax yavaş-yavaş
Kimisi sülh istər, kimisi savaş
Ey vətən övladı ol mənə qardaş
Gəl ölək bərabər vətən uğrunda.

QƏHRƏMAN ƏSGƏR

Aylardan apreldi, fəsildənsə yaz,
Bəzənmiş təbiət nazlı gəlintək.
Rəngarəng çiçəklər edir sanki naz,
Çalınır hardasa sanki bir tütək.
O səs haraylayır : -İrəli, əsgər,
İllərdir, əsarət canımı sıxıb.
İndi zamanıdır, gücünü göstər,
Axı səsım üçün yurdum darıxıb.
Kim çalacaq məni əsir torpaqda?!
Azad et yurdumu səsım ucalsın.
Baba əmanətin qalıb tapdaqda,
Qoyma anaları vaxtsız qocalsın.
Mərd əsgər ayıldı sirli yuxudan,
Qəlbində ucalan səsi dinlədi.
Düşmən tir-tir əssin indi qorxudan,
Sarılıb silaha «İrəli» dedi.
Yoxdu gözlərində ölüm qorxusu,
Axı Vətən üçün can verəcəkdı.
Çinmi çıxacaqdı sirli yuxusu?!
Savaş meydanında qan tökəcəkdı.
İndi qisas vaxtı yetişib daha,
Xain qonşulara yox daha aman.
İntiqam, intiqam, yalnız intiqam...
Mənfur əməllərin cəzası baha.
Vuruşdu son damla qanına qədər,

Həyat ağacından düşdü son yarpaq.
Əsgərin savaşı getmədi hədə,
Artıq azad idi bu əsir torpaq.
Məzarında rahat uyu, igidim,
Üçrəngli bayrağın zirvələrdədi.
Ey igid əsgərim, ölməz şəhidim,
Sənintək oğullar ürəklərdədi.

APREL ZƏFƏRİ

Bir bayraq asıldı Lələtəpəyə,
Sədası yayıldı bütün hər yerə.
Düşmənin naləsi çəkildi göyə,
Bir vaxt biz çəkirdik o cür ah-nalə.

Budur, əsgərimiz gedir qabağa,
Əlində bayraqlar qalxırlar dağa.
Azadlıq zəfəri hey çala-çala,
Aprel döyüşünü saldılar saya.

Bu döyüş olacaq son döyüşümüz,
Düşmənlə üz-üzə son görüşümüz.
Qalxsın Şahdağına mərd əsgərimiz,
Doğsun Qarabağda al günəşimiz.

Dalğalan, bayrağım, yüksəkliklərdə,
Dağılsın, düşmənin bağı qan olsun.
Sonda alovlanan aprel döyüşümüz,
Qoy bütün dünyaya ərməğan olsun.

APREL DÖYÜŞLƏRİ

Ruh yüksəkliyimiz çoğaldı
Düşməni korxu saldı.
İgidlər həvəsləndi
Aprel döyüşlərində.

Çocuk Mərcanlıyı aldık,
Düşməne göz açtırmadık.
Biz qələbə kazandık
Aprel döyüşlərində.

Hər bir kəs inanmıştı,
Cepheye axışmıştı.
Yollar aydınlaşmıştı
Aprel döyüşlərində.

Bizlər də şəhid verdik,
Torpağı azad ettik.
Düşməni biz məhv ettik
Aprel döyüşlərində.

Kiçik, böyük demədən,
Ölümü düşünmədən
Hücum ettik hər birdən
Aprel döyüşlərində.

Güçlü bir ordumuz var,
İnamlı bir lider var.

Əzimli xalqımız var
Aprel döyüşlərində.

Şəhid ruhun şad olsun,
Vətənimiz var olsun.
Başımız da sağ olsun
Aprel döyüşlərində.

Vətən üçün can verdin,
Şəhidliyə yükseldin.
Bizlərə qurur verdin
Aprel döyüşlərində.

Çox kısa bir müddətdə
İlərlədik birlikdə.
Düşməni kovaladık
Aprel döyüşlərində.

Haklı bir davamız var,
Adımız, sanımız var.
Kazanma arzumuz var
Aprel döyüşlərində...

ƏSGƏR MƏKTUBU

Mən əsgərəm, and içmişəm şərəfə,
Od püskürtsün silahım dörd tərəfə.
Qoy yorğanım olsun qanlı mələfə,
Əgər dönsəm mən andımnan, sözümnən.

Aprel gəlib, burda xoşdur gün, hava,
Düşmən durmur, səngiməyir heç dava.
Alışmışam gülləbaran, qaç-qova,
Quş da uçub, yayınanmaz gözümnən.

Bilirəm ki məktubumu almısan,
Oxumusan, xəyallara dalmısan.
Qulaq səsdə, gözü yolda qalmısan,
Ana, gözlə sən səbirmən, dözümnən.

Mən bir şair, bir yazaram, həm əsgər,
Bu məktubum son olarsa bil əgər.
Qürurla dur, ağırlara sinə gər,
Yarım, gözlə sən səbirmən, dözümnən.

Bir gün bu dünyadan köç eyləsəm mən,
Yas tutub durmayın, eyləməyin qəm.
Qoyun anam gəlsin deyin səsi bəm,
Can üstündə canan dursun, ağlasın.

Mənim qələmimi götürsün ələ,
Desin qələm əldən düşməyib hələ.

Dolaşsın kitabım qoy əldən-ələ,
Sənətin qədrini bilən ağlasın.

Desin şair yolun düşsə cənnətə,
Gəl inanma, baxma xahiş-minnətə.
Dönmə geri, düşmə zülm-zillətə,
Zülm əlindən zara gələn ağlasın.

Qoy dağlar, dərələr, ağaclar, kollar,
Hər gün dolaşdığım bu tozlu yollar,
Göruncə üstümə açılan qollar,
Qoy mənə vəfalı olan ağlasın.

Yoxluğumu yuxu kimi yozarsız,
Yurd qalmasın qoy şairsiz, yazarsız.
Yarım qalmış kitabımı yazarsız,
Qoy son bəndi, son sətiri ağlasın.

ƏBƏDİYAŞAR İGİDLƏRİM!

(Əzəl yurdum, Azərbaycan!
Sən hünərdən yaranmısan!
Gözəl yurdum Azərbaycan!
Sən zəfərdən yaranmısan!
Yaşa-yaşa, Azərbaycan!
Yaşayacaq Azərbaycan!)

Bax, bayrağın dalğalanır havada,
Sağkən özün şəhid görən igidim!
Həyat səninçün də çox şirin idi!
Zəfərdə kişilik görən igidim!

Siz dözdüz ki, nahaq qanlar axmasın!
Siz dediz ki, güllə haqsız çaxmasın!
Düşmən bir də bizə tərəf baxmasın!
Basılmaz qalası hərənin igidim!

O nadanlar qıydı dualı dilə,
O nadanlar qıydı, dualı ələ,
O nadanlar qıydı o ali elə!
Olacaqlar sənin kölənin, igidim!

Bir anda dözməyib nankor qəsdinə,-
Yüzünüz getdiniz düşmən üstünə!
Vətən sevgisinə, vətən eşqinə,
Qarışdı şəhidlik şölən, igidim!

Hərəniz bir şahin, qartaltək ötüb,
Yaralı vətənin hayına yetib,
Düşməni bir anda tamam yox edib,
Şəhidlik zirvəsin bölən igidim!

Adınız tarixdən itən deyil ki!
Ruhunuz duada!- bitən deyil ki!
Deyirlər o vətən vətən deyil ki!
Uğrunda yoxdursa ölən igidim!

Şəhidlərin adı başa yazıldı!
Hər ad “salnaməyə”,daşa yazıldı!
Xalidə, dərgahda “yaşa” yazıldı!
Zəfərlə vətəni gülən igidim!
Dünyaya igidtek gələn igidim!

ŞƏHİDİN ARZUSU

(2016-cı ildə baş verən aprel döyüşlərində şəhid olmuş hərbiçilərimizin əziz xatirəsinə)

Yaman silinib içim,
Nə qanı var, nə qoxusu.
Görürəm öldüyümü,
Gözlərimdə ana həsrəti,
Beşik yuxusu.

Mərmilər atılır başım üstə,
Taraq- taraq.
Tutulur nəfəsim,
Can verir bədənim,
Ruhum oyaq.

Quruyur dodağım,
Su istəyir ürəyim,
Verənim yox.
Sinəm od tutub yanır,
Görənim yox.

Haldan-hala düşdükcə,
Üç rəng gəlir gözüm önünə.
Soluxmuş bənizimi
Söykəyirəm,
Üçrəngli bayrağın çiyninə.
Sakit ol, Ana, ağlama!

Ürəyin parçalanmasın!
Oğul, oğul!.. deyib,
Fəryad etmə,
Qara bağrın yanmasın.
Qarabağa qara yaylıqla getmə, Ana!
Bir arzum da var:
Şəhid qanı yerdə qalmasın,
Qalmasın,
Qalmasın!...

MƏNİM HARDA QALDI BALAM!

Gün dolandı aya döndü,
Aylar ötdü ilə döndü,
Hamı gedənlər də döndü,
Mənim harda qaldı balam?

Qonşu namərd çıxdı bizə,
Qan sel oldu, çıxdı dizə,
Ölənlərin sayı yüzə,
Ölənlərlə getdi balam!
Əsl oğul böyütmüşdüm,
«Torpağını sev!» demişdim,
Vətənə qurban demişdim,
Elə qurban getdi balam.

Sinə gərdi «Vətən!» deyə,
Əyilmədi «Mərdəm» deyə.
Çıraqlar sönməsin deyə,
Çırağın söndürdü balam.

Könül Qaragöz

APREL SƏHƏRİ

Bir xalqın şərəfi, şöhrəti, şanı,
Bir elin şərəfli, hünər dastanı,
Göylərə qaldırdı Azərbaycanı,
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...

Yurduma, elimə zəfər gətirdi,
Odlu ürəklərə təpər gətirdi,
Qələbə ətirli səhər gətirdi,
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...

Bir elin şöhrəti, şanı oldu o,
Hopub ürəklərə canı oldu o,
Azadlıq gətirən danı oldu o
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...

Qarışdı torpağa şəhid qanları,
Uğrunda biz verdik neçə canları,
Unutmaz bu Vətən, bu el onları
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...

Yurdumun, xalqımın zəfər tacıdır,
Azadlıq meyvəli bar, ağacıdır.
Böyük Qələbənin başlanğıcıdır,
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...
Qələbə müjdəli Aprel səhəri...

APREL TƏNTƏNƏSİ...

Yazıldı möhtəşəm bir tarix adı,
Qədim bir ölkənin salnaməsinə.
Əsrlər diksindi, zaman oyandı
Dünyanı oyadan haqqın səsinə...
Bir zaman oyandıq mərmi səsinə,
Yerlər də, göylər də alovlanmışdı...
Bu odlar yurduna, od Ölkəsinə,
Quduz canavarlar tamah salmışdı.
Aşıb, dağıtmışdı sərhədlərini,
Torpaq mərmi-mərmi inildəyirdi.
Vətən çağırırdı övladlarını,
-Mənim qisasımı alın - deyirdi...
Düşmən susamışdı necə də qana,
İblis qəhqəhəsi eşidilirdi.
Alov tökülürdü sanki hər yana,
Göylərin bağrını alov dəlirdi...
Vətən çırpınırdı alov içində,
Qolunda əsarət zənciri vardı.
Yanıb qovrulurdu əzab içində,
Koroğlu, Cavanşir, Babəklər yurdu...
Ölməz cəngavərlər yurduydu bu yurd,
Baş əyə bilməzdi rəzil yağıya.
Qolundan zənciri o qırmalıydı,
Düşməndən intiqam, öc almalıydı...
Bir səhər oyandıq atəş səsinə,

Azadlıq hayqıran “Şir nərəsinə”.
Şahinlər səmada sıralanmışdı,
Düsmənin canına qorxu salmışdı.
İgidlər çıxmışdı ər meydanına,
Alovlı güllələr hey uçuşurdu.
Bir təlaş düşmüşdü düşmən canına,
Pərən-pərən olub hey qaçırdı.
Göylərə qalxsa da haqqın sədası,
Dünyanın gözü kor, qulağı kardı...
Hər kəs öz haqqını özü almalı-
Düşməndə “Qarabağ” haqqımız vardı.
Bir gün bax beləcə daşdı səbrimiz,
Cəngavər misallı elə dönərək.
Bəndi-bərəsini aşdı səbrimiz,
Bir coşqun ümmana, selə dönərək.
İgidlər yürüdü düşmən üstünə,
Töküldü cəsədlər dəyə-təpəyə.
Şir kimi dayanıb düşmən qəsdinə,
Azadlıq gətirdi LƏLƏTƏPƏYƏ...
Azadlıq şərbətin içib bir anlıq
Diksindi, oyandı COCUQ MƏRCANLI.
Qaçıb gizləndikcə qatı qaranlıq,
Torpaq həyəcanlı, el həyəcanlı.
Qartallar oylağı olan Talışın
O gecə qaçmışdı yuxu gözündən.
Eyni açıldıqca hər dağın-daşın,
Dastan yaradırdı özü özündən.
Qalxdı, silkələndi dünya yenə də,

Qalxıb erməniyə qahmar oldular.
Tarix təkrarlandı elə yenə də,
Qalxıb, yolumuzda şahmar oldular.
Yoxsa əzilərdi iblisin başı,
Qarabağ biryolluq azad olardı.
Yoxsa qalmaz idi daş üstə daşı,
Düşmənin yurdunda talan olardı.
Dördcə gün çəkdi bu tarixi savaşı,
Sevindi binələr, yurd yerləri də.
Azad olacaqdır bax yavaş-yavaş
Şuşası, Laçını, Kəlbəcəri də...
Apreldən başlayan hünər yolları
Böyük qələbəyə aparır bizi...
Bu yurdun yenilməz, mərd oğulları,
Azad edəcəkdir Vətənimizi...
Zəngilan, Cəbrayıl, Ağdam, Füzuli,
Artıq ayrılığa dözüb, dayanmır.
Gözəl Qubadlının həzin nisgili,
Qəlbimdə yaradır, heç oyalanmır...
Damıb ürəyimə, bu yaz, bu bahar,
Bizə qələbədən müjdə gələcək...
Gözəl Qarabağım azad olacaq,
Vətənim sevinib, elim güləcək...
Dolanır bircə söz dilimin üstdə
Qarabağ bizimdir, bizim olacaq-
Bir gün Xankəndinin başının üstdə
Üçrəngli bayrağım dalğalanacaq.

APREL ŞƏHİDLƏRİNƏ

Məlhəm oldu dərdimizə,
Sevinc qatdı yurdumuza,
Qürur verdi Ordumuza
Şanlı aprel döyüşləri.

Təzələdi yaddaşımızı,
Qurutdu göz yaşımızı,
Uca etdi başımızı
Şanlı aprel döyüşləri.

Alqış dedik ərənlərə,
Canın qurban verənlərə,
Bir dərs oldu düşmənlərə,
Şanlı aprel döyüşləri.

Qoy eşitsin yaxın-uzaq,
Bizimdir, bizim, Qarabağ,
Xoş müjdədən verir soraq,
Şanlı aprel döyüşləri.

Yolumuz haqqın yoludur,
Tarixi qədim, uludur.
Qəhrəmanlıq simvoludur,
Şanlı aprel döyüşləri.

LƏLƏTƏPƏ (LALƏLİ TƏPƏ) YÜKSƏKLIYI

Ey böyük Yaradan, həmd olsun sənə,
Laləli tərəni aldı əsgərim.
Bu çəmən, bu çiçək mənimdir yenə,
Laləli tərəni aldı əsgərim.

Xainlik, xəbislik düşməyə qaldı,
Əsgərim döyüşüb qələbə çaldı,
Lalə mənə qaldı, gül mənə qaldı,
Laləli tərəni aldı əsgərim.

Çox da öyünməsin yağı, alarıq,
Bağcanı alarıq, bağı alarıq,
Tərəni almışıq, dağı alarıq,
Laləli tərəni aldı əsgərim.

Qoymayın qisası yadda yağıda,
İgid əsgər gərək ləşkər dağıda.
İnşallah alarıq Qarabağı da,
Laləli tərəni aldı əsgərim.

Xuraman Camal Qızı

ƏCƏLDƏN ÖNCƏ ÖLDÜLƏR

Şəhidlik zirvəsinə ucalanlara həsr edirəm.

Döyüş vaxtı igid , “dəlilərim” hoydular,
Şərəfli adlarını qəlbimizə oydular,
Əsir düşməmək üçün canlarına qıydılar,
Ömrün bahar çağında açan qönçə güldülər,
Qəhrəmanlar əcəldən bir az öncə öldülər!!!

Əcəl qıymazdı belə, elə bərabərdilər!!!
Qarşısın kəsmək olmaz, selə bərabərdilər,
Vətəni təmsil edən dilə bərabərdilər,
Ömrün bahar çağında açan qönçə güldülər,
Qəhrəmanlar əcəldən bir az öncə öldülər !!!

Bu vətəni qorumaq adlarına yazılmış,
Uca dağ tonqalları odlarına yazılmış,
Vətən bizim anamız, yadlarına yazılmış,
Ömrün bahar çağında açan qönçə güldülər,
Qəhrəmanlar əcəldən bir az öncə öldülər!!!

Vətən ocaq daşdı, orda çörəklənmişik,
Vətəndə böyümüşük, orda ürəklənmişik,
Şəhidləri müqəddəs uca zirvə bilmişik,
Ömrün bahar çağında açan qönçə güldülər,
Qəhrəmanlar əcəldən bir az öncə öldülər !!!

SEVGİLİM

Məktubu əlində sıxılı,
Barıt, qan, güllə qoxulu,
Sevgisi nalə, qorxulu
Sevgilim.

Poçtuna gedib çatmayan,
Yazını bitirib atmayan,
Eşq, muradına çatmayan
Sevgilim.

Bəy olub üzük taxmayan,
Toyuna bəzək qatmayan,
Əlində çiçək tutmayan
Sevgilim.

Telinə sığal etməyən,
Sevgimi nağıl etməyən,
Baxçası-bağı bitməyən
Sevgilim.

Başdaşı, büstüm qoymayan,
Yandırır büstüm qoymayan,
Ocağım, istim olmayan
Sevgilim.

Gülüm üstündə gətirən,
Bayrağım şəstlə götürən,
Şəhid zirvəsi bitirən
Sevgilim.

Şəhid zirvəsi bitirən
Sevgilim.

Cəfərov Zaur İlhamoğlu

SALAM, DƏDƏ!

(Dədə Qorqudla söhbət)

Salam, Dədə!
Harda idin?
Görünmürdün nə zamandır.
Sən gedəli nələr olmuş bilirsənmi?
Türk elləri yasa batmış, pərişandır.
Sən gedəli oda düşdük,
Canımızı od götürdü yandıq, yandıq.
Sən gedəli hissə-hissə parçalandıq.
Bozqurdu da hürkütmüşük, gəlmir daha,
Göz yaşıyla oyanır Türk hər sabaha.
Bir vaxt Türkün aman verib buraxdığı,
İndi qanlı tarix yazır bu gününə.
Bir vaxt Türkün qorxusundan
«Çin səddi»ni yaradanlar,
İndi sənin fərman verir ölümünə.
Bağlarında ağac-ağac meyvələri
Yadlar dərir.
İndi Qaraca Çobanlar,
Dərbəndimdə qoyununa baxmaq üçün,
Yadelliyə rüsum verir.
Bamsı Beyrək qılıncının altdan keçən
Yalancıqlar sultan olmuş.
Görürsənmi nə qəribə dövran olmuş?
Dinlədikcə ağlayırsan,
Ağla, dədə!
Ağla! Türkmən dağlarında yetim qalmış

Körpələrə ağla, dədə!
Kərküklərdə viran olmuş
Ailələrə, zümrələrə ağla, dədə!
Bir olmayan 6 dövlət,
Ölkələrə ağla, dədə!
Yad bayrağı dalğalanan
Zirvələrə ağla, dədə!
Yadellinin dağlarımda çapdırdığı
Altunlara baxıb ağla.
Qaradonlu kafirlərin alıb əsir apardığı
Neçə Burla Xatunlara baxıb ağla.
Sənin yadigar qoyduğun,
İndi çilik-çilik olmuş
Qopuzları görüb ağla.
Qıpçaq Məlik zindanında əsir qalan
Uruzları görüb ağla.
Pərən düşən tayfaları,
Qıpçaqları, uyğurları, oğuzları görüb ağla.
Qopuzunu əlinə al,
Boylar denən!
Dolaş Turan ellərini,
Oba-oba, mahal-mahal,
Boylar denən!
“Xudafərin körpüsü”nün üstündə dur,
Bir boy boyla!
Qoy yayılsın o gur səsin
Savalanın zirvəsinə.
Qoy oyansın anam Təbriz gur səsinə.
Təkə-Türkmən ellərində boylar denən,
Bir də gəlsin ötən çağlar.
Uzaq Sibir çöllərində boylar denən,
Geri qayıtsın qıpçaqlar.

Bəlkə, Dədəm gəldi deyib,
Türk elləri oyanacaq.
Səni görüb Türk qəlbində
Yurd sevgisi yaranacaq.
Get, ey dədəm, get, dayanma,
Qoy Günəşin şüaları
Yollarına işiq olsun.
Səni gözlər Türk elləri,
Dədəm, yolun açıq olsun!

APREL DÜŞÜNCƏLƏRİ

Yağılar soxulub ana yurduma,
Elimi, obamı didərgin salıb.
Diqqətlə baxıram sağ-soluma
Şəhərim, kəndlərim viranə qalıb.

Milyonlarla insan nigaran qalıb
Öz doğma kəndinə, doğma elinə.
Ulu Kəlbəcərim yuxuya dalıb,
Laçınım qərq olub qəmlər selinə.

Gör nələr yazdılar Şücaət, Bəhmən,
Hər odlu misralar ürək dağlayır.
Ötmür xarı bülbül, susub çöl, çəmən,
Lalələr qızarıb, matəm saxlayır.

Yadıma salanda Dədə Şəmşiri,
Gözlərim önünə Ələsgər gəlir.
Görəndə dağılan saysız qəbiri,
Amansız intiqam bağrımı dəlir.

Düşmənin əlində əsir qalıbdır,
Məğrur Kəlbəcərin dumanlı dağı.
İllərdir xəyala dərin dalıbdır,
Göz yaşı axıdan İsa bulağı.

Vətəndə əzizdir hər qaya, hər daş,
Onun min sirri var, milyon sualı.
Ömürlük yaddaşdan silinməz, qardaş,
Ağdaban meşəli, bir də Xocalı.

Eşit sözlərimi, yağı, qulaq as,
Düşünmə bu xalqım bir də əzilər.
Sizdən alınacaq amansız qisas,
Ölməyib, diridir Mehdi, Həzilər.

Aprel döyüşləri dərs oldu sizə,
Ordumun zərbindən yaman titrədin.
Özünü vursan da min oda, közə,
Bəllidir dünyaya alçaq xislətin.

Bir həmlədə verib Lələtəpəni,
Göründü meydanda gücün, qüvvətin.
Türk oğlu əlində boğacaq səni,
İşlərin olacaq çətindən-çətin.

Dalğalan, bayrağım, Lələtəpədə,
Baxanda düşmənin bağı qan olsun.
Dalğalan vüqarla hər bir zirvədə,
Fərəhdən, sevincdən qəlbimiz dolsun.

Füzuli, Qubadlı, Zəngilan, Laçın,
Şuşam da illərdir intizardadır.
Mənim mərd oğullarım, yolları açın,
Natəvan, Vaqifin ruhu dardadır.

Həvəslə qələmi alanda ələ,
Coşub çağlayır damarda qanım.
Cavanşir, Koroğlu ölməyib hələ,
Başımı dik saxla, Azərbaycanım.

Torpağı qoruyub babalarımız,
Saxlayıb gediblər bizə əmanət.
Əzəldən yazılıb belə yazımız
“Mərd oğul vətənə etməz xəyanət”.

APREL DÖYÜŞLƏRİ

Əmrə müntəzirik, cənab Komandan!
Düşmənin başında qopardaq tufan.
Sizin qurduğunuz nizami ordu,
Almağa qadirdi torpağı, yurdu.

Aprel döyüşləri bir ibrət dərsi,
Qələbə yolunda ilk addım oldu.
Aprel döyüşləri zəfər ümidi,
Aprel döyüşləri muradım oldu.

Aprel döyüşləri doğma ordunun,
Xalq ilə birliyi, inadı oldu.
Aprel döyüşləri yenilməz xalqın,
Torpağın müqəddəs bir andı oldu.

Aprel döyüşləri ordunun gücü,
Məkirli düşməne göz dağı oldu.
Aprel döyüşləri düşmən bağına,
Əbədi sancılan köz dağı oldu.

Aprel döyüşləri qızıl qələmlə,
Tarixə yazılan qürurumuzdu.
Aprel döyüşləri danışıq vaxtı,
Masaya çırpılan yumruğumuzdu.

Döyüş əmrinizi gözləyirik biz,
Tam azad olunar ana yurdumuz.
Lələtəpədəki bayrağımızı
Şuşa qalasında asar ordumuz.

Qaralova Rahilə Seyfəddin qızı

ŞƏHİD

Qanlı aprel,- dərdin dərin,
Qisas yerdə qalmaz Şəhid.
Yeri göynər yaraların,
Qisas yerdə qalmaz Şəhid.

Qalxan-sipər canın oldu,
Torpağına qanın doldu,
Ulu Tanrı yarın oldu,
Qisas yerdə qalmaz Şəhid.

Mərd igidlər şəhid oldu,
Obaya qəm-qüssə doldu,
Bu da haqqa gedən yoldu,
Qisas yerdə qalmaz Şəhid.

Rahilə ahın haqqa çatmaz?
Sən ölsəndə, ruhun yatmaz,
Şəhidlərin qanı batmaz,
Qisas yerdə qalmaz Şəhid.

Qaralova Rəhilə Seyfəddin qızı

TƏBRİZİM

2016-cı il 4-aprel döyüşündə qəhrəmancasına həlak olmuş Təbriz Musazadəyə

Ömrün baharında açdı gül-çiçək,
Başına dolanım mən, ay Təbrizim!
Vətəni qorudun sən ürəyintək,
Hey uç səmalarda sən, ay Təbrizim!
Başına dolanım mən, ay Təbrizim!

Oğullar içində sən oldun kişi,
Torpağı qorumaqdı kişinin işi,
Bax belə olubdu dünya gərdişi,
Hey uç səmalarda sən, ay Təbrizim!
Başına dolanım mən, ay Təbrizim!

İgidsən, Vətənə etdin xidməti,
Unutdurdun bizə dərdi, möhnəti,
Göylərə ucaldın eli, milləti,
Hey uç səmalarda sən, ay Təbrizim!
Başına dolanım mən, ay Təbrizim!

Ata-ana fəxriddi qorxmaz övlad,
Qeyrətədi, namusdu, irsədi təmiz ad.
Qəhrəman adlı ol Vətənə qanad,
Hey uç səmalarda sən, ay Təbrizim!
Başına dolanım mən, ay Təbrizim.

APREL QƏLƏBƏSİNİN XOŞ TƏSİRİ İLƏ

Aprel adlı qələbəmiz şəhidlərdən qızıl paydı,
Şəhidlərim torpaqları ala-ala zəfər saydı.
Göründü ki, aprel ayı zarafat yox, ciddi aydı,
Mübarizin ruhu güldü Lələtəpə almanda,
O zirvədə ay-ulduzlu bayrağımız ucalanda.

Qəhrəmanlıq tarixini Azərbaycan yenilədi,
Xankəndiyə yaxınlaşdı, Kəlbəcərə irəlilədi,
Qarabağım bu xəbərə çox sevindi, gülümsədi,
Qabil kimi pəhləvanım, Rasim kimi qəhrəmanım,
Bu adlarla yaşayacaq, var olacaqdır torpağım.

Şuşa bizə həsrət qalıb, Laçın bizi hey səsləyir,
Xocalımız düşmənlərin tapdağında inildəyir,
Zəngilanım, Cəbrayılım bizlərdən imdad diləyir,
Bu torpağın şücaətli övladları çoxdur, onlar,
Torpaqları yad əllərdən qurtaracaq, alacaqlar.

Böyük Qələbə amalı hamımıza müqəddəsdir,
Qarabağsız keçən həyat burda dursun, daha bəsdir,
Şəhidlərin axan qanı yerdə qalmaz, bu mütləqdir,
YARADANIN izni ilə zəfər marşı çalınacaq,
Azərbaycanlı günlərim Qarabağda başlayacaq.

Ali Baş Komandanımız qürur duyur Ordumuzla,
Bərəkətli, ruzi dolu, çilçıraqlı yurdumuzla,
Sevincimiz, kədərimiz bircə olan dostumuzla,
Gedəcəyik o yurlara həsrətimiz yox olacaq,
Qarabağda həm himnimiz, həm də Əzan oxunacaq.

Bədirxanov Ədalət Əyyub oğlu

HƏR GÜLÜN BUDAĞINDA

(01-04 aprel 2016 şəhidlərinə)

Bir gül açdı bu səhər Qarabağ torpağında,
Şəhid qanı göründü hər gülün budağında.
Bir ağacda nə qədər al boyanmış canlı gül,
Neçə şəhid ruhu var hər gülün budağında.

Dedilər döyüş gedir, səs yayıldı gələn var,
Ah çəkməsin analar, məğrur dursun atalar.
Güllə dəyən zabitlər, neçə şəhid əsgər var,
Susdu nişanlı qızlar hər gülün budağında.

İlk döyüşdə dağ aldın, tutdun Lələtəpəsin,
“Ara hay e-ha” deyən erməni sevinməsin.
Hər savaşda elə vur, baş-gözü səpələnsin,
Qanı görsün dığalar hər gülün budağında.

Bu Vətən sizinkidir, yurd sizindir, əsgərim,
“Off” da demə yağıya, üz başını, əsgərim!
Torpağa yaz adını, ey qəhrəman əsgərim,
Şəhid qanı gül açar hər gülün budağında!

Bir yol “İrəli” deyib, şimşək kimi çaxarsan!
Hazır olsan hücumla tam Laçına çatarsan!
Torpaq, Vətən yolunda işdir şəhid olarsan,
Tikanlar da gül açar hər gülün budağında!
İsmin əbədi yaşar QARABAĞ torpağında!..

SƏFƏRBƏR OLSUN!

Mən Vətənin övladıyam, Vətənin,
Övlad olan ərən olsun, ər olsun!
Çəkinməsin, qurban etsin canını,
Vətən üçün savaşıyan bir nəfər olsun!

Unutmasın əsilini, kökünü,
Öpsün onun palıdının çöpünü.
Alsın ona hayqıranın köpünü,
Döyüş meydanında cəngavər olsun!

Dağlarında duman olsun, çən olsun,
Yarasına ağlayan bir qəm olsun.
Düyünündə qol qaldırsın, şəhər olsun,
Xeyrə xeyir, şərinə də şəhər olsun!

Vətən, mənim havam sənsən, suyum sən,
Dilim, səsim, xasiyyətim, huyum sən.
Məzar adlı o qəbirim, quyum sən,
Yolunda ölümə səfərbər olsun!

İLƏHİ TƏPƏ DÖYÜŞLƏRİ

Bu döyüşlər bu xalqçün asan gəlmədi başa,
Neçə-neçə igidlər üzdü qanlar selində.
Gücləndikcə bu xalqın yatmış intiqam eşqi,
Böyük matəm yaşandı düşmənlərin elində.

Düşmən səngərlərinə düşəndə güclü bomba,
Şəhid ruhu sevindi düşmənlərin yasında.
İgidlərin əzmiylə yelləndi bayrağımız,
İlahi təpəsində-Qarabağ havasında.

Məqsədimiz irəli, çatmaqdır Kəlbəcərə,
Bütün vətən torpağı yağılardan alınsın.
Haylayın igidləri, səfərbər olsun hərə,
Qarabağda möhtəşəm zəfər marşı çalınsın.

Yağı düşmən bilsin ki, torpaq vermərik ona,
İndi biz qüdrətliyik, Ordumuz var səfərbər.
Bütün müharibələr sülh ilə çatıb sona,
Qan axmasın bir daha, elə bundadır hünər.

Nə vaxtdır yol gözləyir gözəl diyarım Şuşa,
Hələ bu başlanğıcdır, irəlidədir savaşı.
Səbr etmişik əzabla neçə ötüşən qışa,
Vətən oğlu, irəli, görünən dağları aş!

Ürəyim hökm eyləyir vuruş qisasını al.
Baş qaldırır sinəmdə güclü bir eşq, intiqam.

Qoy düşmənin ovqatın bürüsün pis-pis əhval,
Azad olsun bu Vətən işğalçılardan tamam.

Ruhlandırdı xalqımı ordumun şücaəti,
Bayraq həsrətindədir hələ Murov, Dəlidağ.
Vətən şəhidlərinə hər an deyək rəhməti,
Qardaş, gedək irəli, yerimizdə durmayaq.

APREL ŞƏHİDLƏRİNƏ

Bahar ömürləri qısa dönübdü,
Aprel doyüşündə neçə əsgərin.
Gözlərdən axan yaş qana dönübdü,
Ana-bacısı yas tutan əsgərin.

Hayqırıb, kükrəyib girdi meydana,
Vətən eşqili vətən oğulları.
Ən gözəl, müqəddəs yolun öndədir,
Haqq yolunu düz tutan oğulları.

Səngərdə sinəsin sipər etdilər,
Düşməyə gücünü isbat etdilər.
Qorxmadı ölümdən, nə də qandan,
Sabaha ümidlə baxdı şəhidlər.

Azərbaycan! əsgərin öndə gedir,
Dünyanın gözləri indi səndədir.
Turan bölük-bölük neçə əldədir,
Qüdrət! İnan sən, qələbə öndədir.

KÖRPƏ ŞƏHİD

Fələk səni nə tez aldı?
Əldən getdin, körpə Kənan?
Həsrət atan həsrət qaldı,
Bəldən getdin, körpə Kənan.

Anan saçın yolub ağlar,
Bət-bənizi solub ağlar,
Bulud kimi dolub ağlar,
Səldən getdin, körpə Kənan.

Bir ananın laylasında,
Bir gözəlin həyasında,
Bir ağbirçək duasında
Dildən getdin, körpə Kənan.

De kim çatdı imdadına?
De getdin kimin badına?
Yaraşarmı heç adına,
Nədən getdin, körpə Kənan.

Sən nə bəxtsiz igid oldun,
Bəy olmamış ŞƏHİD oldun.
Gör nələrə şahid oldun.
Eldən getdin, körpə Kənan

ŞƏHİD DÜNYASI

(Aprel döyüşlərində Şəhid olan əsgər balanın dilindən)

Başını uca tut, Atam,
Yanağının nəmini sil.
İstəyirsən rahat yatam,
Kədərini, qəmimi sil.

Mənə ağı deyənim ooy!
Səbrli ol, canım Vətən.
Nalə çəkmə, donmasın qoy,
Burda şəhid qanım, Vətən.

Mələk Anam, dərd eyləmə,
Mən Mələklər yanıdayam.
Sən başına kül ələmə,
Axı ŞƏHİD qanıdayam.

Can bacılar, ağlamayın,
Mən geri dönən deyiləm.
Nə də qara bağlamayın
Göylərdən enən deyiləm.

Bura mənə daha əziz,
Müharibə dəhşəti yox.
Yuxum rahat, ruhum təmiz,
Nə kasıblıq xiffəti yox!

Nə acı var, nə də toxu,
Var hamının bir siması.
Nə azı var, nə də çoxu
Bura bir ŞƏHİD dünyası.

Yorğunluğum keçsin, həmən
Ruhumla qonaq gələcəm.
Əziz anam, yenə də mən,
Gözünə çıraq gələcəm.

ÇƏKƏK HARAY, AY HARAY

(Şəhidin ruhuna)

Laylay, laylay, ay laylay,
Deyək laylay, ay laylay.
Məzarları başında,
Deyək laylay, ay laylay.

Dağlar, dilə gəl, nolar,
Daşlar, dilə gəl, nolar,
Çəmən, dilə gəl, nolar,
Çiçək, dilə gəl, nolar.

Nə yaman susamırsız,
Yoxsa yorulmadınız.
Düşmənin insafı yox,
Siz dayanın, nə olar.

Xudam, səndən ricam var,
Daş qəlblərə insaf sal.
Yola gəlsin insanlar,
Yatsın bu qan-qadalar.

Səadət Novruz qızı Səmədova

YURDA QURBAN GETDİ

Təbriz Musazadəyə

Qəlbində vətən eşqi,
Gözlərində intiqam.
Düşməyə göz açmağa,
Vermədi Təbriz aman.

İgid yoldaşlarıyla
Hay! - deyib şığıdılar.
Mənfur yağı düşməyə
Güllələr yağdırdılar.

Hayqıran duyğuları,
Ön cəbhəyə səslədi.
Əsir qalan torpaqlar
Yanqısını kəsmədi.

Nə tufana baxdı o,
Nə də qopan yağışa.
Endi dərə aşağı,
Qalxdı üzü yoxuşa.

Belindəki xəncərin
Ağzını daşa çəkdi.
Düşmən qoşa gələndə
Tətiyi qoşa çəkdi.

Neçə ildi xəyalı
Gəzirdi o yerləri.
Bilirdi ki olacaq
Bir gün vətən əsgəri.

Bəsdı, - dedi, -savaşıın,
Axır sonu yetişsin.
Qövr eyləyən yaranın
Qoy çatları bitişsin.

Nə qədər dözmək olar,
Qeyrət susmaz bu qədər.
Əl-ələ verək, - dedi,
Daha durmamız yetər.

Hədəflərlə qəlbində
Əriyirdi daş yüklər.
Şığıdıqca irəli
Göyərirdi ümidlər...

“Ya ölüm var, ya qalım”
Deyib, hücum etdi O.
Beləcə son döyüşdə
Yurda qurban getdi O...

LAYLAY, ƏLİZAMANIM!

Ərşə çıxdı fəryadım,
Sındı qolum-qanadım,
Səni yerlərdə deyil,
Oğlum, göydə aradım!

Laylay çalırım sənə,
Bir qayıdıb gəlsənə.
Nolar üzə gülsənə,
Sən ey qolum-qanadım!

Söylə necə dözüüm mən,
Tək sən idin qanadım.
Tək balam, şəhid oldun,
Ərşə çıxdı fəryadım!

Laylay, Əlizamanım,
Toy etmədim mən sənə.
Mən səni şəhid verdim,
Anam, doğma Vətənə!

Nişan xonçalarını
Məzar üstə düzürəm.
Qucaqlayıb şəklini,
Gözdən leysan süzürəm!

Evimin tək işığı,
Yaraşığı sən idin.

Sən məndən ayrılında,
Qayıdacam demişdin!

Söylə, budurmu vəfan,
Şəhid balam, ay oğlum.
Çox çəkdim cövri-cəfan,
Gözümdə yaş çay, oğlum!

Ay yurdumu kor qoyan,
İgid, vəfadar oğlum,
Bəlkə sevdiyini vardı,
Oldun bilqar, oğlum!

Necə dözümlü a dostlar,
Ayrılığa, cəbrə mən.
Fələk alsın canımı,
Girim sənə qəbrə mən!

Ana torpaq qoy səni,
Əzizləsin qoynunda.
Ona oğulluq borcun,
Qalmayıbdır boynunda!

Səni verdim əmanət,
Anamın anasına.
Torpaq xor baxmaz oğlum,
Öz şəhid balasına!

Ay Hürnisə anamız,
Ölmür axı şəhidlər.
Sanır göyü, səmanı,
Son pənahı igidlər!

O tək sənin deyildir,
O, Vətənin oğludur.
Qeyrətdə, şücaətdə,
Nəbidir, Koroğludur!

Yazdı bu şeiri Solmaz,
Gözlərinin yaşıyla.
Axı o da fəxr edir
Sən şəhid qardaşıyla!

VƏTƏNİN YENİLMƏZ QƏHRƏMANLARI

Aprəl döyüşləri mərdlik simvolu,
Vətəni sevənlər yolundan dönməz.
Şəhid Zirvəsinə ucalan yolda,
Müqəddəs amalın arzusu sönməz.

Urfan, Əbubəkir canından keçdi,
Təbriz mərdliyinin qurbanı oldu.
Tarix şəhidlərə bəyaz don biçdi,
Göylər də ruhların məskəni oldu.

Unutmaz xalqımız Mərd oğulları,
Qeyrətli, qürurlu, sərt oğulları.
Aprəl günlərində məğlub olmayan,
Tarix yaşadacaq o arzuları.

Mahalqızı qəlbi - sözü Vətəndi,
Sevən könlü, görən gözü Vətəndi.
Harda olsa yolu, izi Vətəndi,
Qəlbində döyünər həyəcanları,
Vətənin yenilməz qəhrəmanları!!!

Zöhrə Qaraqızı

MƏN SİZƏ QURBAN

*01-04 aprel 2016-cı il tarixlərində Vətən torpağı
uğrunda şəhid olan Vətən oğullarının əziz xatirəsinə.*

İllərdir dözmüşük qəm dəryasında,
İnsanlar birləşib təkçə yaşında.
Düşmənlər durmuşdu zirvə başında,
Qeyrətli oğullar, mən sizə qurban.

Yatmış bir şir kimi birdən oyandın,
Zəfər işığına, nura boyandın.
Uca bayrağınla başda dayandın,
Qeyrətli oğullar, mən sizə qurban.

Babanız Koroğlu, babanız Heydər,
Hər biriniz igid, bir ər oğlu, ər.
Düşmən qarşısında göstərdin hünər,
Qeyrətli oğullar, mən sizə qurban.

Mübariz oğullar, igid atalar,
Sizinlə fəxr edir Tomris analar.
Atam qəhrəmandır, deyir balalar,
Qeyrətli oğullar, mən sizə qurban.

Dünya heyran qalsın qoy hünərinə,
Düşməni göndərin siz ən dərinə.
Soydaşların dönsün öz yerlərinə,
Qeyrətli oğullar, mən sizə qurban.

ŞƏHİDLƏR XİYABANINDA

Uca bir zirvədi, günəşə baxar,
Ruhların səsinə dinləyər fələk.
Burdan od götürüb şimşəklər çaxar
Bu yerdə qürurla döyünər ürək.

Burda qərənfillər solmaz heç zaman,
Kəsilməz bu yerdə addım səsləri.
Qeyrətlə boylanır hər bir qəhrəman,
Bizə bir örnəkdi cəsərtləri.

Bir sükut yaşayır bu xiyabanda,
Burda dalğalanır üçrəngli bayraq.
Müqəddəs ocaqdı Azərbaycanda
Şöhrət qalasıdı, işıqlı mayak.

Azadlıq bayrağı enməz bir daha,
Zülmə yox deyənlər heç zaman ölməz.
Ümidlə baxdılar gələcəyə sabaha,
Hər kəs bu zirvəyə yüksələ bilməz.

Şəhidlər uyuyan bu xiyabanda,
Əzizdi azadlıq, Vətən kəlməsi.
Azadlıq sevgisi olmasa canda,
Ucalmaz göylərə sevgi nəğməsi.

İgidlər olmasa Vətən də olmaz,
Vətən vətən olur şəhidləriylə.

Günəş boylanmasa açıları yaz,
Babalar yurd salıb öz hünəriylə.

Bu torpaq yoğrulub şəhid qanıyla,
İllərlə keçmişik oddan-alovdan.
Borcunu veribdi hər kəs canıyla,
Qürurla baxmışıq söküləndə dan.

Hər vaxt öyünmüşük şəhidlərlə biz,
Günəşə döndülər qandan keçənlər.
Yurda azadlığı siz gətirdiniz,
Ey Vətən yolunda candan keçənlər.

QAYTAR MƏNƏ ŞUŞAMI

(Əsgər balalarımıza)

Anan dönər gündə yüz yol başına,
Qılınc çalmaz igid heç vaxt boşuna.
Təpərlilər gələr elin xoşuna,
Qoç oğulun yurdu nədən talansın?
Varı-yoxu ocaqlara qalansın?
Qurban olum, oğul, sənin adına,
O yerləri tez- tez salnan yadına.
Ellər yetər döyüş olsa dadına,
Əsir gedib, qız-gəlinim çələkli,
Ürəkləri qəm odundan bələkli.
Aləm sənin qeyrətinə bəllidir,
O məkanlar çiçəklidir, güllüdür,
Körpələri quş nəğməli, dillidir.
Vermə, oğul, vermə yurdu sən yada,
Al, sovuşsun yurd üstündən bu qada.
Gəncliyimin özü qalıb orada,
Sığışmıram, dincəlmirəm burada.
Döyüş gərək, vuruş gərək arada,
Qaytar, oğul, qaytar mənə Şuşamı,
Diyarıma zinət olan o ŞAMI.
Bu intizar ruhum yenə qanadlı,
Xəyallarım çaphaçapda, yel atlı,
Dolaylarda olub bağı da çatlı,
Qalib gördüm hər vaxt haqqın ordusun,
Yurd uğrunda Tanrım səni qorusun.

Əlixan Yəhyaoglu Məmmədov

BORÇALI QARTALI

Qarabağ uğrunda 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində qəhrəmancasına ŞƏHİD olan, cəsür, igid, vətən və torpaqcanlı eloğlum, aviasiya mayoru TƏBRİZ MUSAZADƏNİN doğum günü münasibətilə

Vətənin dərđini dərđinə qatıb,
Yerlərdən göylərə uçan Təbriz.
Tanrı dərğahına, haqqına çatıb,
Yağı düşmənlərdən bac alan Təbriz.

O günü çağlayıb sellərə döndü,
“Qisas”, “Zəfər” deyən dillərə döndü.
Gül-çiçək içində ellərə döndü,
Əcəllə, ölümlə öc olan Təbriz.

O günü bulud tək boşaldı, doldu,
Şəhid oğulların qisasın aldı.
İndi milyonların balası oldu,
Vətəndən, yurdundan güc alan Təbriz.

Onsuz neçə ürək pərişan durur,
Məzarı üstündə bir nişan durur.
Yurdunda özünə yaraşan durur,
Xalqının başına tac olan Təbriz.

Əlixan, qələmim, varəğim oldu,
Yerlərdə, göylərdə sorağım oldu.
Yağı bağı yaran yarağım oldu,
Namərdlə, dönüklə kəc olan Təbriz.

**AZƏRBAYCAN-VƏTƏN MƏNİM
ETİQADIM**

(Aprel döyüşləri şəhidi Qabil Orucəliyevin dilindən)

Boz qurd kimi boğazladım bəd arzunu,
Fitnələri düzdüm leş-leş yol uzununu.
Atdım suya göydən qəmin ulduzunu,
Qalibiyyət zabitiyəm Qabil adım,
Azərbaycan-Vətən mənim etiqadım!

İldırımlar, tufan qəzəb, hədələrim,
Quldurlara, yol kəsənə oldum qənim.
Ləyaqətim hərrac malı deyil mənim,
Qəsb edilsin qarış-qarış, addım-addım,
Azərbaycan-Vətən mənim etiqadım!

Düşmənlərin səngərini yara-yara,
Qoşulmuşam öndə gedən etibara.
Gözlərimin hər zərrəsi bir qumbara,
Ürəyimin fitilini çəkib atdım,
Azərbaycan-Vətən mənim etiqadım!

Neçə matəm yudu xalqın toy evini,
Neçə bəyə qan qusdurdu sini-sini.
Yer-göy tutmur, düşmən, səndə olan kini,
Üzə duran mühacirdir ah-fəryadım,
Azərbaycan-Vətən mənim etiqadım!

Başım üstə üçrəng bayraq dalğalanır,
Bütün millət hörmət ilə məni anır.
Türk elləri, müsəlmanlar da oyanır,
Qönçə-qönçə, çiçək-çiçək etimadım,
Azərbaycan-Vətən mənim etiqadım!

ŞƏHİDLƏRƏ İTHAF

(Aprel şəhidlərinə həsr olunur)

Siz, ey Vətənə canlarınızı qurban edənlər,
Bizlər sizə qurban!
Ey gəncəcik ömrünü Vətənçün əridənlər,
Qəlbim edir əfğan...
Tab etmədiniz bunca rəzalətlərə, əhsən,
Səbrin sona erdi.
Göz açdıgınızdan bu Vətən düşmən əlində,
İşğaldadı çoxdan.
Heç görmədiniz, çoxdan itirmişdik onu biz,
Qoyduz yoluna can.
Torpaq gedəli qəlb evimiz həsrətə məskən,
Ruhun gözü giryan.
Türkün şərəfi tapdalanır, imdadına çat,
Qurtar bu bələdan.
Gəl, birdəfəlik düşməni susdur,ey ümidim,
Ey hümməti-türkan!
Dünya sənə heyrətdə ikən, dinməyir, əfsus,
Susmuş yenə vicdan!!!
Ölməzliyə erdin, ölümün oldun əcəli,
Adınla öyündüm....
Əfv et məni, qarşında günahkar kimiyəm mən,
Bihudeyi-peşman!
Susmaqlarımız - ən acı gerçək və rəzalət,
Canın bədəl oldu...
Sağ qaldığım üçün, VƏTƏN OĞLU, məni əfv et,
BAĞIŞLA, bacarsan...

ŞƏHİD ƏBDÜLMƏCİDƏ

Bir ana fəryadı,
Naləsi gəzir.
Atəşi yandırır,
Diz üstə sürür.

Elə sızıldayır,
Elə ağlayır
Şəhid balasının
Məzarın öpür.

Aprəl şəhididir
Əbdülməcidi.
Namərd gülləsinə
Tuş gəlib sonu.

Yanır için-için
Əziz anası,
Qeybdə Əbdülməcid,
Şəhiddir oğlu.

Övlad sevincini
Gözündə qoyan,
Azğın müharibə
Vermiş hökmünü.

Fəryadı, qüssəsi
Dağlayır qəlbi,

Od tutub atəşdə
Yanır ciyəri.

Süzülür göz yaşı
Necə gizlətsin,
Yoxdur Əbdülməcid-
Təsəlli etsin...

MÖHKƏM DAYAN!

Azərbaycan!- tarixlərə sinə gərən bir qəhrəman,
Azərbaycan!- yetər bunca gözlədiyin, ötür zaman.
Azərbaycan!- düşmənlərin əsiridir neçə - neçə qaşı kaman,
Qalx ayağa!- hücumə keç, düşmənlərin terror yayan.
Torpaqları azad eylə, sərhəddində möhkəm dayan.

Ataların, babaların qeyrətlidir, sən onların övladısan,
Türk oğlusan, yerin məlum, kəhkəşanın imdadısan.
Yetər!- bunca gözlədiyən, sən düşmənin fəryadısan,
Hünər, əzm, vüqar səndə, yetər artıq bəsdir oyan!
Torpaqları azad eylə, sərhəddində möhkəm dayan!

Sən Babəksən, Koroğlusan, Oğuz Türkün mərd oğlusan,
Tülkü kimi bir hiyləgər, erməniyə dərd olmusan.
İllərdir ki gözləməkdən can boğaza yığılmışan.
Dünya sənə kələk gəlir, guya onlar sülhü yayan,
Torpaqları azad eylə, sərhəddində möhkəm dayan.

Sən keçdiyən yollarına nəzər salsaq əsirlərin,
Mərdliyinlə iz qoymusan tarixlərə dərin-dərin.
Buna sübut yaxın tarix, dördü aprel şəhidlərin.
Mərd igidsən, şücayətin, acizləri kimdir sayan,
Torpaqları azad eylə, sərhəddində möhkəm dayan.

Torpaqların tapdaq altda, təklənmisən başın darda,
Hər vaxt başın qalmaqalda, harda qaldın, söylə harda?
İgidlərim, zaman keçir, sönüb gedir arzular da
Ceyhun sənə həsrət qalıb, vətəmindən kimdir doyan?
Torpaqları azad eylə, sərhəddində möhkəm dayan.

DÜŞMƏNİN ÜSTÜNDƏ ZƏFƏR ÇALINSIN

Yüz illik cinayət arxivdə qalıb,
Dünyada ədalət hələ də susur.
Səbirlər tarımdır, zaman daralıb,
Dünya çalxalanır, bəşər qan qusur.

Tarixin yüz illik səhifələrində,
Bu millət yüz dəfə yüz bəla görüb.
Özü əsir - yesir, qaçqın, didərgin,
Yurdunda gavurlar xoş dövran sürür.

Neçə bəlaları çəkib başında,
Qəlbinə çəkilib zaman - zaman dağ.
Şəhidlər ruhu var hər qarışında
Neçə şəhidimin qanıdır torpaq.

Şəhidim şəhiddir, yüz il, ya indi,
Qanı isti-isti, gəl, soyutmayaq.
Sülhə gərək deyil, silahlar dindir,
Yüz illik tarixi, gəl, unutmayaq.

Yunisəm, yetişib vaxtı zəfərin,
Qana qan gərəkdir, qisas alınsın.
Ali Baş Komandan versin qoy əmrin,
Düşmənin üstündə zəfər çalınsın.

APREL DÖYÜŞLƏRİNDƏ

Millətin özünü gördüm
Aprel döyüşlərində.
Vətən, Haqq sözünü gördüm
Aprel döyüşlərində.

Qeyrət nümayişi vardı,
Ədalət gərdişi vardı,
Tarixin vərdişi vardı
Aprel döyüşlərində.

Haqsızlığa olmaz dözümlü,
Görmənilər buna lüzum!
İgid oldu oğlum, qızım
Aprel döyüşlərində.

Qoca, cavan etdi bəhsi,
Pələngə döndü hərəsi,
Duydum Koroğlu nərəsi
Aprel döyüşlərində.

Qarabağ çalar “Cəngi”ni,
Vurar savaşı zəngini,
Gördüm ərənlər cəngini
Aprel döyüşlərində.

Hər qəlbin sevgi ləpəsi,
Yurdun azadlıq nəğməsi.

Hürr oldu Lələtəpəsi
Aprel döyüşlərində.

Var ol, yaşa, Azərbaycan,
Olsun Laçın sənə qurban.
Aldım böyük ümid, güman,
Aprel döyüşlərində.

BÖYÜK ZƏFƏRİN BAŞLANGICI

Aprel döyüşləri tariximizdir,
Göstərdik dünyaya qələbəmizi.
Göstərdik düşməyə qüdrətimizi,
Hər zaman sarsılmaz birliyimizi.

Azad oldu Talışdakı yüksəkliklər,
Seysulan, Lələtəpə, Cocuq Mərcanlı,
Gülüstan, Qazaxlar, Madagizin yolları
Yüksəldi orda Azərbaycan bayrağı.

İyirmi iki ildir keçilməyən
“Ohanyan xətti” keçilən oldu.
İllərdir qələbəyə həsrət xalqa
Qələbə badəsi içilən oldu.

Muradlar, Samidlər, Şükürlər kimi
Aprel şəhidləri tarix yazdılar.
Qəlblərdə silinməz izlər qoyaraq,
Torpaqlara azadlığı yazdılar.

Dördgünlük döyüşlər bir başlanğıcdır
Gün gələcək, Qarabağı alacağıq.
Bilirəm ki, Zəfər nəğmələri ilə
Bayrağı Xankəndində asacağıq.

APREL ŞƏHİDLƏRİNİN RUHUNA

Gələn qədəmini duydu, tanıdı,
Yaxın fərəhləndi, uzaq sevindi.
Səsini səslərdən seçdi, ayırdı,
Çiçəklər açıldı, yarpaq sevindi.

Çəmirgə çəkildi, duman buruldu,
Yamacdan yamaca külək yoruldu.
Bulaqlar çağladı, sular duruldu,
Hər dərə sevindi, hər dağ sevindi.

Vətən! Şəhidlərin çıxdı uğruna,
Qanı məlhəm oldu acı-ağrına
Vətən balaların basdı bağına,
Aldı qucağına, torpaq sevindi.

QANLI APREL

Gündüzlər qan ağlayır, gəlmək istəmir gecə,
Axı, ərşə çəkilir yüz Ananın yuxusu.
Elə bil daş asılıb bu ayın ətəyindən,
Apreldə yağışlar da qoxuyur qan qoxusu.

Vaxtsız solan gül kimi bu ay ürəkdə qaldı,
Nakam oldu diləyi, puça çıxdı arzusu.
Anaların gözündə hələ körpə idilər,
Canın verdi torpağa o ananın quzusu.

Artıq yazdır dedilər, nə qara gəldi bu yaz,
Gül əvəzi yamaclar neçə şəhid bitirdi.
Sellər, sular daşardı yazda qar əriyəndə,
Bu dəfə çaylar su yox, şəhid qanı gətirdi.

Nə zülumdür ay Allah, necə müsibətdi bu,
Sanki dünyanın sonu bu apreldə dayandı.
Allahın işinə bax, belə də işmi olar?
Bu yazda bənövşə də qırmızıya boyandı.

Neçə körpə gül bala qurban getdi bu ayda,
Təki yurda dəyməsin bu dığanın tapdağı.
Cismi uca şəhidlər, ruhu uca şəhidlər,
Müqəddəs qanlarıyla suladılar torpağı.

Daha yaz gəlməyəcək onların ocağına,
Çünki yazı görmədi nurlu şəhid üzləri.

On doqquz yaşda oğul itirən bir ananın,
Yüz dənə də yaz gələ, necə gülər gözləri?

Amma dayan, yaz gəlsin, inciyər şəhid ruhu,
Qoy çağlasın hər tərəf, hər yan güllü bağ olsun.
Canlarından keçəndə belə deyib şəhidlər:
“Daha bizdən eybi yox, tək Vətən sağ olsun”.

ANA KƏDƏRİ

(Aprel döyüşlərində Şəhid olanlara)

Bir ana gördüm mən şəhid önündə,
Bir neçə qərənfil tutmuş əlində.
Gəlibdir başına qəzavü-qədər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

O sıxıb bağına bir məzar daşı,
Axıdır üstünə qanlı göz yaşı.
Yatmayı, ağlayır səhərə qədər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

O, soyuq məzara göz yaşı səpir,
Bu həsrət ananın qəddini bükür.
Dərdini gizləyib, içində çəkər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

O ana ah çəkdi, bir layla çaldı,
Elə bir andaca ana qocaldı.
Hər şirin tikəsi olubdur zəhər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

O, şəhid veribdir Koroğlu kimi,
Uyuyur məzarda nə oğlu kimi.
Ruhları söyləyir, bizimdir zəfər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Bir ana gördüm mən şəhid önündə,
Bir neçə qərənfil tutmuş əlində.
Hiçqırıb ağlayır səhərə qədər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Güldən xalı salıb şəhid üstünə,
Ağlayıb dolanır, o, daş büstünə.
Söykənib buz daşa, durur birtəhər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Bir ana gördüm mən şəhid üstündə,
Min ağı, bayatı vardı dilində.
Deyir laylasını, deyir birtəhər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Azadlıq sözünü yazdılar qanla,
Getdilər cəbhəyə, xalqa inamla.
Qulaqlar səsdədir, gözlər yol çəkər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Neçə igidlərin xonçası bağlı,
Sevdiyi qızların sinəsi dağlı.
Su əvəz, məzara göz yaşı səpər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

Vaxtsız köç eylədi ərlər, ərənlər,
Düşməyə qul oldu qızlar, gəlinlər.
Şərqiyyə sizlərə yazacaq əsər,
Bürüyüb ananı acı bir kədər.

ŞƏHİD OĞULLAR

Vətənin sevgisi ürəyinizdə,
Düşmənin gülləsi kürəyinizdə,
Şəhidlik zirvəsi diləyinizdə
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Yaratdı Yaradan pəhləvan kimi,
Doğulduz anadan qəhrəman kimi.
Əbədi qaldınız bu cahan kimi,
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Dağ boyda sevginiz dağlara döndü,
Gənclik adlı əbədi çağlara döndü.
Ananız ömürlük ağlara döndü,
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Bu Vətən yolunda iziniz qaldı,
Ürəkdə nə qədər sözünüz qaldı,
Sizi sevənlərdə gözünüz qaldı,
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Yox, yox ,ölmədiniz, ölmədiniz siz,
Qorxu nədir belə bilmədiniz siz,
Həyatdan kam ala bilmədiniz siz,
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Bayraqtək göylərə ucaldınız siz,
Namusdan, qeyrətdən güc aldınız siz,

Vətəndə heykəllər ucaldınız siz,
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar.

Bu Sufi sizlərə bir dastan yazdı,
Axıdıb göz yaşını hey pünhan yazdı,
Hünər sahibinə ərməğan yazdı!
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar!
Ay şəhid oğullar, şəhid oğullar!

QƏLƏBƏ ƏTİRLİ APREL

Açdı yaxasını döyüş yolları,
Qondu ürəklərə zəfər müjdsəsi.
Qələbə eşqinin aprel ətrinə,
Bələndi baharda yurdun sinəsi.

Adı el dilində qəhrəman oldu,
Vətənin qəlbinə ümid səpənin.
Üçrəngli bayrağın uca arzusu,
Güldü başı üstə Ləpətəpənin.

Səngərdən boylanan əsgər hünəri,
Zəfər şərbətini apreldə içdi.
Öpdü qarış-qarış doğma torpağı,
Qələbə donunu əyninə biçdi.

Aprel sevincini yaşadı ellər,
Vətən əsgərinin rəşadətiylə.
Bax Lələtəpədə qalxan bayrağa,
Böyük Qələbənin ətrini iylə.

Yüz yaşa, yurdumun Baş Komandanı,
Sənin hünərindir bütün zəfərlər.
İndi bu vətənin hər qarışında,
Ümid qoxuludur açan səhərlər.

O GÜN

Ölümü öldürüb ölümünüzlə,
Sədləri dağıdıb yıxdınız o gün.
Sonuncu güllətək Vətənə eşqi,
Düşməyə nifrətdən sıxdınız o gün.

Yağı batırdıqca qana Vətəni,
Bükdüz qanınıza Ana Vətəni!
Qanınız gətirdi cana Vətəni,
Laləli təpəyə çıxdınız o gün.

Samidlər şax getdi ölümə sarı,
Aşdı Muradlarla ölüm hasarı.
Şükür, yaşatdınız o torpaqları,
Talışa bayrağı taxdınız o gün.

Qəlblərə həkk oldu ülvi isminiz,
Torpağın bətninə köçdü cisminiz.
Vətən sinəsində daş dikəltidiniz,
Vətənə daş andla baxdınız o gün.

Beş aprel səhəri zəfər xəbəri,
Yayıldı Qarabağ elindən bəri.
Sevincdən ağladı Vətən göyləri,
Həsrəti sevgilə yaxdınız o gün!

ELMDAR SƏLİMXAN OĞLU SƏFƏROVA

*Aprəl döyüşlərində Neftçala rayonunun Aşağı
Qaramanlı kəndindən şəhid olmuş Elmdar Səfərova*

Gördün ki qalib torpağımız darda, Elmdar,
Gənc ömrünü qurban elədin yurda, Elmdar.
Qəlbində Vətən eşqi, yolun haqqa səfərbər,
Qüsl aldın amalındakı o nurda, Elmdar.
Sayəndə şərəfləndi yenə milli qürurum,
Qutsal əmələndən od alıb tar da, Elmdar.
Tərnlərə oylaqdı bizim Azərbaycan,
Mütləq alınar intiqamın burda, Elmdar.
Minlərlədir sən tək Vətənin qəhrəman oğlu,
Labüddür zəfər müjdəsi, var harda Elmdar!
Gəl, bir də, Müzəffər, de: - Könüllərdi məkanın,
Abaddır o qəlb ki, yaşayır orda Elmdar.

APREL DÖYÜŞLƏRİNƏ

Bir gün, ana, gəlməsəm,
Gəl gözləmə sən məni !
Bir gün mən oyanmasam
Gəl şəhid bil sən məni!
Ağlama, anam, ağlama!

Bu ad müqəddəsdir,
Mən ona ucalmışam.
Ana, mən Vətən üçün,
Ana, mən sənin üçün
Əcəb «şəhid» olmuşam!
Ağlama, anam, ağlama!

Sənin oğlun deyiləm
Ana, Vətən oğluyam.
Necə şəhid olmayım,
Bu torpağa bağlıyam,
Ağlama, anam, ağlama!

Sinəsində sağalmaz
Neçə şəhid dağlıyam.
Qanımda Babək qanı,
Vətənin ər oğluyam,
Ağlama, anam, ağlama!

ÇAĞIRIŞ

Vətən oğulları
Qalxın ayağa
Dönün Vətən üçün
Arxa dayağa

Bürünün üç rəngli
Gözəl bayrağa
Hazır olun Vətəni
Siz qurtarmağa

Qarabağ dərđini
Unutmaq olmaz
Qisas qiyamətə
Yeqin ki qalmaz.

Abbasova Rəfiqə Qasım qızı

MƏN SƏNİ ÖPÜRƏM ŞƏHİD ADINDAN

*Azərbaycan Bayrağı ordenli Şəhid pilotumuz mayor
Təbriz Musazadənin ad günü münasibəti ilə*

Baxıram şəklinə, gülər üzünə,
Qəlbimdən bir ağır gizilti keçir.
Düşüb qarabaqara, gizlin, izinə
Belə gülər üzə ölüm don biçər?

Sənə oğul deyim, qardaşımı deyim,
Nə fərqi, hər biri mənə yaraşır.
Sənə şahin deyim, şəhidmi deyim,
Nə fərqi, hər biri sənə yaraşır.

Ölmədin... yüksəldin elin gözündə,
Ölümsüz həyata sən qoydun qədəm.
Şəhiddir... səslənən qürurlu sözün,
Qayəsi hər zaman qəlbimə həmdəm.

Şəhidlər ölməzdir, ölmədin oğlum,
Bu gün ad günüdür, çıxıb yadından?
Yol gözlər balalar, sevgilin, oğlum,
Mən sənənin öpürəm şəhid adından.

TƏNHA QADIN

Apriel döyüşlərində tənhaqalan qadınlara

Bir qaranlıq otaqda dalıb dərin xəyala,
Tənha qadın seyr edir bir şamın əriməsin
Dua edir içində kaş ki, zaman dayana
Kaşki tutulsun birdən əqrəblər yeriməsin
İçində bir fırtına hey dağıdır içini,
Külək də vıyıldayır qırıq pəncərəsindən
Bir hayqırmaq istəyir, üsyan etmək istəyir
Daha çıxmaq istəyir qəmin çərçivəsindən
Yenə də bax, alıbdır saçlarını əlinə,
Sanki bütün hirsini saçlarından çıxacaq,
Amma, ağrı verəcək ürək ağrısı kimi
Hirslənəcək yenə də? dişlərini sıxacaq
Çarpışacaq yenə də neçə qara fikirlə
Sual versək min dəfə dönəcəkmi, görəsən
Bir azca da səbr elə, çünki belə deyirlər
Deyirlər ki, təndirə düşər axı, tələsən
Sən də gəl, dözmlü ol, özünü də al ələ,
Düşünürsən çətindir gözləri nəmli qadın
Gün gələcək sənin də, ömrünə gün doğacaq
Fikirləri kədərli, ürəyi qəmli qadın.

Səriyyə Dumanlı

Lələtəpə zəfəri

Aylar, illər ötsədə
Qərinələr keçsədə
Xalqın qan yaddaşında
Tarixin amalında.
Lələtəpə zəfərli
İgid oğulların var!

Düşmənindən qorxmayıb
Ölümə yan aldılar
Aprel döyüşlərində
Qələbə qazandıılar
Lələtəpə zəfərli
İgid oğulların var!

Yenilməzdi hünəri
İgidlərin zəfəri
Xalqın məğrur əsgəri
Yaşatdı sevgiləri.
Lələtəpə zəfərli
İgid oğulların var!

Səriyyə Dumanliyam
Qəlbi həyacanlıyam
Mən Qaxda doğulsamda
Qarabağa bağlıyam
Lələtəpə zəfərli
İgid oğulların var!

MÜNDƏRİCAT

Aprel döyüşləri ən yeni tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsidir	4
Aprel şəhidləri (<i>Cəvahir Qaraqızı</i>).....	7
Turana doğru (<i>Cəvahir Qaraqızı</i>)	8
Əsgərim (<i>Cəvahir Qaraqızı</i>)	14
Doğdun günəş olub bir səhər kimi (<i>Cəvahir Qaraqızı</i>)...	15
Uğurlu addım (<i>Ziyadxan Budaq</i>)	16
Aprel zəfəri (<i>Zərəngiz Dəmirçi Qayalı</i>).....	20
Aprel qələbəsi tariximizin yaddaşına həkk edilməlidir (<i>Zəminə Xinalı</i>)	23
Vətənimin qürur yeri-vətənimin şəhid oğlu (<i>Hacı Azadə Taleh</i>).....	26
Zəfər bayrağı (<i>Fəridə Ləman</i>).....	32
Şəhidlər (<i>Zərəngiz Dəmirçi Qayalı</i>).....	34
Vətən sevənim (<i>Zərəngiz Dəmirçi Qayalı</i>).....	36
Şəhidlərin qız qardaşı (<i>Zərəngiz Dəmirçi Qayalı</i>)	37
Yurda vəfalı (<i>Zərəngiz Dəmirçi Qayalı</i>) ³	9
Ölümün üstünə atılan oğlan... (<i>Aləmzər Əliyeva</i>)	40
İndi ki qalxmısan yalnız irəli!!! (<i>Aləmzər Əliyeva</i>).....	41
Türk nesliyiz! (<i>Sultan Özateş</i>).....	43
Karabağ (<i>Sultan Özateş</i>)	45
Salam, alça çiçəyi (<i>Əzizə Ağahüseyn qızı</i>).....	46
“Laylay “ (<i>Səadət Buta</i>).....	49
Vətən (<i>Abbaslı Savalan Abbas oğlu Fəthi</i>)	51
Al zəfərli (<i>Pərvanə Nizaməddin</i>)	53
Naümid qalıbdı qələmim mənim (<i>Əfəndiyeva Solmaz</i>)	

<i>Elqızı</i>	54
Gedək irəli!(<i>Məmmədov İlham Zakir oğlu</i>).....	55
Şəhidim (<i>Məmmədov İlham Zakir oğlu</i>).....	56
Xankəndində dalğalansın bayrağımız!!! (<i>İlham Qazaxlı</i>)...	57
Azərbaycan şahinləri! (<i>Allahverdiyeva Almaz Əli qızı</i>)...	59
Haydı igidlərim (<i>Rəşad Ramiz oğlu Alsoinov</i>)	60
Mənim müstəqil Azərbaycanım (<i>Mais Təmkin</i>).....	61
Hər şəhid məzarı sirli Kəbədi (<i>Ziba Sevindik qızı</i>)	63
Qabil dastanı (<i>Əbülfəz Ülvi</i>)	65
Ordumuz (<i>Ədalət Fətəli</i>)	66
Çoxdan çatıb qisas anı (<i>Qüdrət Minhac oğlu Hüseynov</i>)....	67
Yurdun davasını etdi oğullar (<i>Tamella Pərvin</i>).....	69
Ey... səbri daşan türkün (<i>Çiçək Qoşqar Həsənova</i>) ..	71
Vətən həsrətiylə yananların adından (<i>Vüqar Rahim Qərib</i>)	73
Ölək vətən uğrunda (<i>Vüqar Rahim Qərib</i>)	74
Qəhrəman əsgər (<i>Yusifova Əsiyyət</i>)	75
Aprel zəfəri (<i>Qarakişiyeva Nəfisət</i>)	77
Aprel döyüşləri (<i>Fesih Alioglu</i>)	78
Əsgər məktubu (<i>Nürsəl Qorxmaz</i>)	80
Əbədiyaşar igidlərim! (<i>Əliyeva Xalidə İlyas qızı</i>)	82
Şəhidin arzusu (<i>Nuridə Misir</i>)	84
Mənim harda qaldı balam! (<i>Quliyeva Kübra Fərrux qızı</i>)	86
Aprel səhəri (<i>Könül Qaragöz</i>)	87
Aprel təntənəsi...(<i>Qızbəs Qəbələ</i>)	88
Aprel şəhidlərinə (<i>Vaqif Osmanlı</i>)	91
Lələtəpə yüksəkliyi (<i>Güləmail Murad</i>)	92

Əcəldən öncə öldülər (<i>Xuraman Camal qızı</i>).....	93
Sevgilim (<i>Qalibə Cəfərova İlisulu</i>)	94
Salam, dədə! (<i>Cəfərov Zaur İlhamoğlu</i>)	95
Aprel düşüncələri (<i>Mövlud Nikbin Borçalı</i>)	98
Aprel döyüşləri (<i>Vəliyev Etibar Babalı oğlu</i>).....	100
Şəhid (<i>Qaralova Rahilə Seyfəddin qızı</i>)	101
Təbrizim (<i>Qaralova Rahilə Seyfəddin qızı</i>)	102
Aprel qələbəsinin xoş təsiri ilə (<i>Cavadxan Yusif oğlu Qasimov</i>)	103
Hər gülün budağında (<i>Bədirxanov Ədalət Əyyub oğlu</i>)...104	
Səfərbər olsun! (<i>Raifə Sərxanqızı</i>)	105
İlahi tərə döyüşləri (<i>Surxay Hatəm</i>)	106
Aprel şəhidlərinə (<i>Qüdrət İbrahim qızı Kazımova</i>).....	108
Körpə şəhid (<i>Aslanova Əfşan Fərhad qızı</i>)	109
Şəhid dünyası (<i>Aslanova Əfşan Fərhad qızı</i>).....	110
Çəkək haray, ay haray (<i>Məhərrəmov Səadət Abdin qızı</i>)	112
Yurda qurban getdi (<i>Səadət Novruz qızı Səmədova</i>)	113
Laylay, Əlizamanım! (<i>Solmaz Şirvanlı</i>)	115
Vətənin yenilməz qəhrəmanları (<i>Elmira Mahalqızı</i>)	118
Mən sizə qurban (<i>Zöhrə Qaraqızı</i>)	119
Şəhidlər xiyabanında (<i>Əziz Musa</i>)	120
Qaytar mənə Şuşamı (<i>Tahirə İsaqızı</i>)	122
Borçalı qartalı (<i>Əlixan Yəhyaoğlu Məmmədov</i>).....	123
Azərbaycan-vətən mənim etiqadım (<i>Vəli Qaraxan</i>)	124
Şəhidlərə ithaf (<i>Aygün Sadiq</i>).....	125
Şəhid Əbdülməcidə (<i>Gilə Bayramova</i>)	126
Möhkəm dayan! (<i>Ceyhun Nurani</i>).....	128

Düşmənin üstündə zəfər çalınsın (<i>Qaraxanov Yunis Bayram oğlu</i>).....	129
Aprel döyüşlərində (<i>Laçın Cəfərli</i>).....	130
Böyük zəfərin başlanğıcı (<i>Etibar Həsənzadə</i>).....	132
Aprel şəhidlərinin ruhuna (<i>Abbasov Mirheydər Həsən oğlu</i>).....	133
Qanlı aprel (<i>Məmmədov Elçin</i>)	134
Ana kədəri (<i>Şərqiyyə Qazaxlı</i>)	136
Şəhid oğullar (<i>Zərifə Sufi</i>)	138
Qələbə ətirli aprel (<i>Aygün Hüseyn</i>)	140
O gün (<i>Elnur Uğur Abdiev</i>).....	141
Elmdar Səlimxan oğlu Səfərova (<i>Müzəffər Məzahim</i>)	142
Aprel döyüşlərinə (<i>Solmaz Kürçaylı</i>)	143
Çağırış (<i>Solmaz Kürçaylı</i>)	144
Mən səni öpürəm şəhid adından (<i>Abbasova Rəfiqə Qasım qızı</i>)	145
Tənha qadın (<i>Məmmədov Elçin Oruc oğlu</i>)	146
Lələtəpə zəfəri (<i>Səriyyə Dumanlı</i>)	147

Cəvahir Qaraqızı

Aprel döyüşləri

Mətbəənin direktoru: Şəddat Cəfərov,

iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru,

Azərbaycan, Rusiya Yazıçılar və

Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Korrektor: Əməl Kərimova

Dizayner: Mülayim Vəliyeva

Çapa imzalanıb: 16.10.2018.

Kağız formatı: 60X84 1/16.

Fiziki çap vərəqi: 9,5.

Tirajı: 250

Sifariş: 45

Kitab “3 saylı Bakı Mətbəəsi” ASC-də hazır diopozitivlərdən ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Ünvan: A.Məhərrəmov küçəsi 4.

E-mail: 3_metbee@mail.ru

Tel.: (012) 431 40 58